

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA A ASOCIATIEI MICROREGIUNEA TARA HATEGULUI- TINUTUL PADURENILOR GAL- 26 comune

Introducere- max. 2 pag.

Succesul implementării măsurilor de politică agricolă comună anterior animării teritoriului acoperit de parteneriat conjugat cu posibilitatea dezvoltării rezonate pe direcții strategice specifice au condus la exprimarea explicită a interesului participanților reprezentând toți factorii interesați relevanți pentru demersul construirii Strategiei de Dezvoltare Locală. Oportunitatea susținerii vocației de dezvoltare pe liniile de suport public pentru creșterea și consolidarea bunăstării rurale a fost exploatată la maxim prin implicare directă, imediată și explicită la formularea alternativelor de dezvoltare. Exercițiile de viziune a dezvoltării comune și echilibrate a teritoriului prin susținerea elementelor favorizante în direcția agriculturii, care continuă să reprezinte ocupația centrală în ruralul românesc, a posibilităților de diversificare a activităților economice rurale, altele decât cele implicit legate de agricultură și în special a serviciilor, cu precădere a turismului, date fiind atracțiile naturale, culturale, istorice, religioase sau de tradiții și obiceiuri au reprezentat focusul întâlnirilor de animare și informare. O componentă esențială, cu mare potențial de complementare a acțiunilor, intervențiilor și investițiilor reținute ca propuneri este reprezentată de dezvoltarea și modernizarea elementelor de infrastructură civică, socială și culturală pentru impactul pe termen mediu și lung asupra ansamblului dezvoltării și a creșterii calității vieții în mediul rural. Membrii ai parteneriatului și participanții la întâlniri, actori ai dezvoltării rurale din teritoriu au subliniat în mod repetat nu doar oportunitatea rezolvării problemelor de dezvoltare rurală, dar mai ales aportul substanțial, cu impact semnificativ și sustenabilitate ridicată a măsurilor specifice de politică de dezvoltare rurală, cu precădere a abordării LEADER. Promovarea dezvoltării rurale locale ca formă prioritară de interes în dezvoltarea imediată, responsabilă atât de diversificarea economiei rurale cât și de continuarea susținută a modernizării elementelor de infrastructură civică, socială și culturală probează maturitatea în construcția participativă a viitorului comunităților reprezentate. Creșterea și consolidarea competitivității în agricultură prin sprijinirea motoarelor de dezvoltare cu și prin reînnoirea generațiilor este fericit echilibrată de interesul și determinarea pentru dezvoltarea antreprenoriatului rural, de manieră dedicată, prin valorificarea superioară a oportunităților oferite de atractivitatea turistică extrem de ridicată a teritoriului parteneriatului, sau de manieră generală prin afaceri rurale și servicii în direcția răspunsului la nevoi specifice și realități ale piețelor locale și regionale. De manieră transversală, aceste dezvoltări viitoare sunt alimentate de input-ul specific de formare, informare și inovare de importanță critică pentru acțiunile luate în considerare. Economia cunoașterii își regăsește locul și rolul în conturarea viitorului comunităților implicate stabilind și consolidând bazele creșterii, stabilității și bunăstării, de manieră sustenabilă, pentru toate activitățile generatoare de dezvoltare. Dimensiunea bunăstării include acțiuni specifice de reducere a dificultăților, excluderii sociale și/sau economice și

sărăciei, în general, printr-o prioritate dedicată infrastructurii sociale și susținerii acțiunilor de integrare a grupurilor etnice, în special a etniei rome.

Nivelul alocărilor financiare pe măsuri și priorități și a ponderilor diferitelor direcții strategice reținute de SDL reflectă nu numai nevoile formulate de participanții la întâlnirile de animare, informare și la consultări ci și realitatea economiei și dinamicii teritoriului confirmate de analize (analiza diagnostic și analiza de potențial, SWOT). Efortul principal de susținere a dezvoltării rurale locale și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală este secondat de eforturile specifice de creșterea importanței economice și a competitivității afacerilor agricole, de posibilitatea colaborativă de a implementa scheme de calitate și de diversificarea și dezvoltarea susținută a economiei rurale neagricole și de sprijinirea dezvoltării integrate a turismului. Aceste linii strategice majore ale SDL sunt acoperite transversal de prioritățile și măsurile specifice dedicate inovării și transferului tehnologic și de capacitatea de a răspunde la provocările modificărilor climatice și problemelor specifice de mediu asigurate prin dezvoltarea, transmiterea și însușirea de cunoștințe prin acțiuni de colaborare, formare și dobândirea de experiență. Nevoile specifice de integrare socială și profesională pentru grupuri dezavantajate sau în dificultate, pentru largirea posibilităților de afirmare și exprimare a minorității rome întregesc tabloul acțiunilor specifice propuse de SDL pentru dezvoltarea echilibrată și rațională a teritoriului propus de parteneriat.

În termeni de impact a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală, transversal priorităților strategice atât ale SDL cât și cele naționale și europene stipulate în Reg.1305/2013, peste 35.000 de locuitori din teritoriul acoperit de parteneriat vor beneficia de elemente de infrastructură și servicii îmbunătățite, peste 50 de locuitori vor avea acces la conectivitate internet de bandă largă, 60 de antreprenori rurali în domeniile agricol și neagricol vor acumula noi cunoștințe și priceperi și vor avea acces la cele mai recente tehnologii și inovații din domeniile de activitate respective generate de 3 forme asociative din care cel puțin o structură de tip grup operațional, 29 de exploatații, respectiv beneficiari, vor face obiectul investițiilor în modernizare și creșterea competitivității în agricultură și vor contribui la regenerarea segmentului productiv din agricultură beneficiind de aportul a 3 scheme de calitate implementate și diseminate în întreg teritoriul GAL, toate acestea complementate de intervențiile specifice materializate în investiții în infrastructura socială și acțiuni și servicii specifice destinate grupurilor marginalizate social și în special etnia romă.

Grupul de Acțiune Locală va promova două proiecte de cooperare LEADER destinate implementării prin sub-măsura 19.3 în direcțiile priorităților strategice proprii SDL.

CAPITOLUL I: Prezentarea teritoriului și a populației acoperite- analiza diagnostic- Max. 5 pag.

Prezentarea teritoriului. Prezentarea administrativ geografică.

Microregiunea Tara Hategului -Tinutul Padurenilor cuprinde un numar de 26 de comune, cu 190 de sate: Baru, Bănița, Bătrâna, Bretea Romana, Bunila, Cerbăl, Cırjiti, Densuș, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Lăpugiu de Jos, Lelese, Lunca Cernii de Jos, Peștișu Mic, Pui, Răchitova, Rîu de Mori, Rusca Montană, Sălașu de Sus, Sarmizegetusa, Sântămăria-Orlea, Teliucu Inferior, Toplița, Totești, Vețel, din județele Hunedoara Caras-Severin. **Accesul in Microregiune** se face pe culoarul IV Pan European auto și feroviar, facilitand potentialilor turisti, investitori, sa o cunoasca și sa-o exploreze cultural, economic și social, prin cele cinci „porturi”: dinspre Simeria-pe valea Streiului; din spre județul Caras-Severin-pe la Portile de Fier ale Transilvaniei; dinspre Petrosani(Valea Jiului); dinspre Timisoara-via Lapugiu de Jos, dinspre Deva-via Hunedoara-zona Castelului Corvinilor.

Prezentarea geografică - „MicroregiuneaTara Hategului-Tinutul Padurenilor” reprezinta un teritoriu rural, coerent geografic și teritorial, continu, compact, siomogendinpunctvededereeconomic și social, in perfecta concordanta cu specificitatile teritoriale de tip LEADER, cu o suprafata este de 2770,59 kmp, 45 607 locuitori, densitate 16,46loc./kmp fiind delimitata de urmatoarele limite geografice și vecinatati: la **NORD** de Valea Muresului; la **EST** de Valea Cernei, Municipiile Deva, Hunedoara, Orasele Hateg și Calan; la **VEST** de Muntii Poiana Rusca, Muntii Tarcu și frontiera județelor Caras-Severin și Timis; la **SUD** de Muntii Retezat, Valea Jiului, frontiera cu județul Gorj. Caracteristicile principale ale reliefului aspectul depresionar, de podis platforma delimitat de un peisaj deluros și montan reprezentat de Muntii Poiana Rusca, Retezat (20 piscuri peste 2000 m), Sureanu, Tarcului. Terasarea reliefului oferă culmilor locuite din munti și din zona de platou, una aspect cu totul particular de amfiteatru prin dispunerea reliefului trepte concentrice -ce face trecerea gradata către munte, conferind astfel peisajului o frumusetate aparte. **Hidrografia** este bogata fiind compusa din rauri (Mures, Strei, Cena, Hasdat, Valea raului Mare, Galbena, Rusca, etc), parauri și izvoare. Exista areale cu mlăștini, balti și lacuri naturale (80 lacuri glaciare in Masivul Retezat) și lacuri artificiale realizate cu scop industrial dar și turistic(barajul și lacul de acumulare Cincis-Cerna și lacurile de acumulare ale microhidrocentralelor de pe Râul Mare). **Clima** temperat- continentală cu 3-4 luni reci și umede și 8-9luni temperate, datorită condițiilor de circulația aerului; **Temperaturile** anuale se incadreaza intre valorile de: minim-20 - maxim +40°C; Regimul termic este caracterizat de o temperatură medie anuală de 8°C. **Tipuri de soluri:** ca urmare a variației și etajării reliefului, a rolului pe care nivelul freatic îl joacă, pe alocuri, înformarea solurilor, se observă o mare diversitatea acestora, apărând, în diferite proporții, toate grupele principale de soluri întâlnite pe teritoriul Romaniei, mai ales cambisolurile. **Fauna**, bogat reprezentată de păduri de fag și conifere, pajiștilor naturale, ofera condițiilor ecologice favorabile pentru dezvoltarea unui fond cinegetic valoros cum sunt urșii brunii, lupii, cerbii, căprioarele, vulpile, iepurii, mistreții și rasul. In parauri se gaseste păstrăv și lipan. **Flora** erbacee este constituită din iarbă verde, trifoi, pădădie, patlagic, fragi și romaniță. Pajiștile sunt acoperite de diverse specii de graminee și plante necesare în hrana

animalelor, iar în zonele mlăștinoase se dezvoltă o vegetație de pipirig, papură, trestie și rogoz iar în mlaștina din Peșteana a fost declarată rezervație naturală datorită densității plantei carnivore care crește în ea, **drosera rotundifolia** sau **roua cerului**- relict glacial și una dintre puținele plante carnivore din flora României. **Vegetația naturală** este formată din păduri de fag și de stejar, pajști, fânețe. Principalele specii fiind gorunul, fagul, carpenul, frasinul salcâmul, cireșul sălbatic, iar în lunci salcia și mai rar plopul; conifere: pinul și molidul. Pe versanții care primesc căldură și lumină se găsesc livezi de pomi fructiferi, mai ales specii de prun, măr, nuc, cireș și vișin.

Economia locală - repartizarea populației active pe sectoare economice: agricultura- 77%, servicii (mai ales turismul)-16%, industrie și artizanat- 5% și comerț -2%;

Agricultura- din punct de vedere al destinației și folosinței solurilor și a condițiilor pedoclimatice teritoriul Microregiunii este în procent majoritar în categoria “**zonă montană**”, astfel social-economic dominantă o reprezintă agricultura specifică montană. Suprafețele agricole predominante sunt reprezentate de **pasuni și fânețe**; Suprafața agricolă totală 128 559 ha În arealul Microregiunii se cultivă în funcție de forma de relief predominantă, următoarele culturi: Cereale: grau, porumb, floarea-soarelui, orzoaica, orz; Plante tehnice-rapita, sfecla furajera; Legume: cartof, ardei, morcov; Livezide pruni, meri, peri, ciresi, nuci; Vita de vie - doar pentru gospodărie; Un procent de cca 80% din populație se ocupă cu creșterea animalelor în special bovine, porcine, ovine, cabaline, pasări de curte și apicultura.

Turism- cultura -patrimoniul local- teritoriul GAL detine 56 camine culturale- în toate comunele există cel puțin un cămin cultural modernizat și funcțional; majoritatea căminelor culturale au fost reabilitate și modernizate prin proiecte finanțate de către GAL; **2 ansambluri și formații populare și etno-folclorice-** tradiție istorică privind fanfara locală în comuna Ghelari (instrumente muzicale nou au fost achiziționate printr-un proiect finanțat de GAL); **2 festivaluri anuale de nivel regional:** Festivalul Padurenilor Muntean Dragan (luna august), Festivalul Narciselor (luna mai); **numeroase sărbători civile și religioase** care antrenează și comunitățile locale vecine; în fiecare comună cel puțin un sărbătoreste nedeia locală/sărbătoarea satului (aprilie-septembrie). GAL-ul a elaborat și publicat un calendar al evenimentelor locale.

patrimoniul arheologic și istoric imens: 180 de monumente de categoria A și B înscrise în lista monumentelor, din care menționăm: capitala Daciei romane-Sarmisegetusa Ulpia Traiana, biserici și castele medievale de piatră, case și biserici de lemn (sec 17-20), etc; un **patrimoniul imaterial foarte bine conservat:** tradiții și obiceiuri care se practică în scop ritualic - încep să fie cunoscute și ,exploatate’ turistic (sfintirea holdelor, măsuratul oilor, împodobirea bouului, etc); costume populare autentice purtate în firescul cotidian în unele comunități din Tinutul Padurenilor); un **patrimoniul ,ascuns’:** Geoparcul Dinozaurilor Pitici, Locul Fosilifer Lapugiu de Jos, relicve paleontologice de excepție; un **patrimoniul natural de importanță internațională;** un sit UNESCO Geoparcul dinozaurilor pitici, Parcul Național Retezat, Parcul Național Gradistea Muncelului-Cioclovina, numeroase situri și arii protejate; **Turism-Agroturism într-o dezvoltare constantă și accentuată în ultimii 2 ani mai ales datorită pelerinajelor de la mănăstirea Prislop și datorită vizitării Castelului Corvinilor;** există un număr de 129 pensiuni și agropensiuni turistice concentrate în zona Lacului Cincis, a văii Raului Mare, Există potențial în dezvoltarea posibilităților de cazare și masa- mancaruri tradiționale.

Comert- targuri: in toate comunele exista cel putin un magazin de tip abc ; in comuna Pui exista o traditie in organizarea saptamanala (lunea) de targ zonal si din acest considerent aconstruit o piata locala cu fonduri de la GAL. In 12 comune au loc saptamanal targuri, iar in comuna Totesi se organizeaza anual un targ-expozitie de ovine. **Transport si telecomunicatii:** in fiecare comuna exista servicii de transport judetean sau local precum servicii de telefonie fixă și mobilă prestate de către marii operatori privați; radiocomunicaçõesi asigurate de Direcția de Radio și Televiziune Timișoara - transmisie prin rețele publice fixe (în principal semnal TV prin cablu) instalate și exploatate de operatori de pe piața regională a serviciilor de telecom mai puțin in localitati din 10 comune unde se impun **investitii de tip broadband**. **Industrie-** dupa restructurarile din siderurgie, si minerit domeniile care sunt active pe piata muncii sunt: exploatarea si prelucrarea lemnului, a pietrei si marmurei, producerea de materiale de constructii, inclusiv materiale refractare. Resurse naturale ale solului si subsolului: minereuri de fier, cupru, minereuri complexe neferoase, bentonita, talc, dolomita, andezit, calcar si marmura, dar si materiale de constructii, balastiere, nisip si pietris (Vaile Muresului si Streiului) si nisipuri cuartoase . **Invatamant-educatie:** in fiecare comuna exista scoala primara (I-IV) cu exceptia comunei Batrana, in 19 comune exista scoala gimnaziala V-VIII, o comuna are liceu teoretic. 15 ONG-uri active si GAL-ul se implica in proiecte si activitati de natura educationala inclusiv prin atragerea de finantari de tipul POSDRU, FSE. **Sanatate-social:** in 18 comune exista cabinet al medicului de familie, in 15 comune exista farmacii; in toate comunele exista serviciul SMURD; in 3 comunele exista ONG-uri care se ocupa de copii aflati in situatii de abandon familial/alte situatii de risc social insa **insuficient pentru intreg teritoriu GAL de aceea consideram oportuna atragerea de investitii in acest sens**, intr-o comuna exista un azil privat de batrani; in 23 comune exista cabinete medicale veterinare.

Prezentarea populatiei Microregiunii- 45.607 locuitori, cu o densitate de 16,46loc/kmp; Populatia majoritara este formata din romani, existand mici comunitati minoritare, cea mai semnificativa fiind cea de rromi 593 de persoane, mai sunt 150 italieni si 60 de maghiari. Din totalul de locuitori avem :

Nr total	Nr loc barbati	Nr loc femei	Pop 1-14	Pop 15-24	Pop 25-34	Pop 35-44	Pop 45-54	Pop 55-64	Peste 65 ani
45 607	22502	23105	3999	6385	5472	7297	8273	6584	7597

Analizând evoluția demografică naturală a populației observăm regresia lentă a populației procesul ascendent de îmbătrânirea populației și de scadere a natalității și fenomenului de migrație spre alte zone din țară și străinătate, toate acestea fiind rezultatul numărului redus de locuri de muncă, generat de insuficiente investitii durabile și vecinătatea zonei urbane care este mai atractivă economic; astfel, există un număr de 1577 someri înregistrați (2015 - date INS). Situația existentă impune măsuri de politică strategică locală (inclusiv SDL al GAL) regională și națională privind atragerea investițiilor și crearea unor locuri de muncă stabile, a unei infrastructuri propice dezvoltării de activități economice prin relansarea activităților agricole și de creștere a animalelor și prin sprijinirea micilor fermieri și valorificare a potențialului turistic.

În teritoriului GAL acoperit de parteneriat se menționează distinct UAT-urile care cuprind:

a. Zone Sărace pentru care indicii de dezvoltare umană locală (IDUL) are valori mai mici sau egale cu 55. În teritoriul GAL sunt 8 comune, din județul Hunedoara, cu valori IDUL

2011 mai mica de 55, conform recensamant 2011 astfel: comunele Batrana IDUL 15,14; Bunila IDUL 35,52; Cerbal IDUL 32,54; Dobra, IDUL 53,75; Lelese IDUL 35,19; Lunca Cernii de Jos IDUL 32,70; Toplita IDUL 43,73; Rachitova IDUL 51,08.

b. Zone Natura 2000 și/sau Siteuri de importanta comunitara- SCI, in teritoriul GAL sunt 20 de comune care detin situri Natura 2000 in suprafata (S) totala de 1.143.672.968,73 mp, dupa cum urmeaza: Baru are 2 situri- Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 68.193.997,67 mp si Gradistea Muncelului - Ciclovina cod SIT ROSCI0087 cu S de 55.898.049,18 mp; **Banita** are 2 situri - Gradistea Muncelului - Ciclovina cod SIT ROSCI0087 cu S de 51.208.197,43 mp si Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 39.389,61 mp; Batrana are 2 situri - Podisul Lipovei - Poiana Rusca cod SIT ROSCI0355 cu S de 30.029,97 mp si Tinutul Padurenilor cod SIT ROSCI0250 cu S de 5.700.539,00 mp; **Bunila** are 2 situri - Cheile Cernei cod SIT ROSCI0028 cu S de 33,56 mp, Tinutul Padurenilor cod SIT ROSCI0250 cu S de 2.472.466,80 mp; **Bretea Romana** are 1 sit - Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 110.057,37mp; **Cerbal** are 2 situri - Podisul Lipovei - Poiana Rusca cod SIT ROSCI0355 cu S de 118.579,34 mp si Tinutul Padurenilor cod SIT ROSCI0250 cu S de 41.938.166,07 mp; **Carjiti** are 1 sit- Padurea Bejan cod SIT ROSCI0136 cu S de 159.606,01 mp, Densus are 1 sit - Coridorul Rusca Montana - Tarcu - Retezat cod SIT ROSCI0292 cu S de 75.395.069,48 mp, Dobra are 1 sit - Defileul Muresului cod SIT ROSCI0064 cu S de 1.837.074,47 mp, **General Berthelot** are 1 sit - Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 2.595.999,61 mp; Lapugiu de Jos are 2 situri - Podisul Lipovei-Poiana Rusca cod SIT ROSCI0355 cu S de 20.644.221,84 mp si Tinutul Padurenilor cod SIT ROSCI0250 cu S de 19.004,98 mp, Lunca Cernii de Jos are 5 situri - Cheile Cernei cod SIT ROSCI0028 cu S de 3.773.426,69 mp, Coridorul Rusca Montana-Tarcu-Retezat cod SIT ROSCI0292 cu S de 10.039.319,13 mp, Podisul Lipovei - Poiana Rusca cod SIT ROSCI0355 cu S de 4.833,71 mp, Rusca Montana cod SIT ROSCI0219 cu suprafata de 93,13 mp si Tinutul Padurenilor cod SIT ROSCI0250 cu S de 21.795.526,08 mp, **Pui** are 3 situri- Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 76.465.167,99 mp, Gradistea Muncelului - Ciclovina cod SIT ROSCI0087 cu S de 88.154.362,67 mp si Retezat cod SIT ROSCI0217 cu suprafata de 1.453.496,34 mp; **Rau de Mori** are 4 situri- Coridorul Rusca Montana-Tarcu - Retezat cod SIT ROSCI0292 cu S de 61.781.319,40 mp, Domogled-Valea Cernei cod SIT ROSCI0069 cu S de 84.674,31 mp, Muntii Tarcu cod SIT ROSCI0126 cu S de 10.364,23 mp si Retezat cod SIT ROSCI0217 cu S de 207.595.006,50 mp; **Rusca Montana (CS)** are 4 situri- Podisul Lipovei-Poiana Rusca cod SIT ROSCI0355 cu S de 13.286.306,67 mp, Rusca Montana cod SIT ROSCI0219 cu S de 126.490.230,44 mp, Tinutul Padurenilor cod SIT ROSCI0250 cu S de 11,48 mp si Coridorul Rusca Montana -Tarcu - Retezat cod SIT ROSCI0292 cu S de 35.312,91 mp; **Salasu de Sus** are 2 situri - Retezat cod SIT ROSCI0217 cu suprafata de 89.271.642,67 mp si Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 78.713.175,08 mp; **Sarmizegetusa** are 1 sit- Coridorul Rusca Montana -Tarcu - Retezat cod SIT ROSCI0292 cu S de 33.611.005,28 mp; **Santamaria-Orlea** are 1 sit - Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 2.293.737,22 mp; **Totesti** are 1 sit - Strei - Hateg cod SIT ROSCI0236 cu S de 3,24 mp; **Toplita** are 1 sit- Cheile Cernei cod SIT ROSCI0028 cu S de 1.991.589,90 mp; **Vetel** are 1 sit - Râul Mures între Branisca si Ilia cod SIT ROSCI0373 cu S de 461.881,27 mp

Arii de protectie speciala avifaunistica (SPA) Reteaua Natura 2000; in teritoriul GAL sunt **6 comune** cu suprafata totala de 500.379.790,83 mp: Baru are 1 sit- Gradistea Muncelului-Cioclovina cod SIT ROSPA0045 cu suprafata de 55.755.882,72 mp; **Banita** are 1

sit- Gradistea Muncelului - Cioclovina cod SIT ROSPA0045 cu S de 48.038.167,26 mp; Lapugiu de Jos are 1 sit - Defileul Muresului Inferior - Dealurile Lipovei cod SIT ROSPA0029 cu S de 14.830.492,50 mp; Pui are 2 situri-Gradistea Muncelului-Cioclovina cod SIT ROSPA0045 cu S de 88.138.638,60 mp si Muntii Retezat cod SIT ROSPA0084 cu S de 1.446.689,98 mp; Rau de Mori are 2 situri-Muntii Retezat cod SIT ROSPA0084 cu S de 201.939.443,77 mp si Domogled-Valea Cernei cod SIT ROSPA0035 cu S de 84.674,35 mp; Salasu de Sus are 1 sit- Muntii Retezat cod SIT ROSPA0084 cu S de 90.145.801,65 mp

c. **Zone cu valoare naturală ridicată (HNV);** in teritoriul GAL sunt 25 comune: Banita, cod SIRUTA 87246, Baru cod SIRUTA 87996, Batrana, cod SIRUTA 88216, Bretea Romana cod SIRUTA 88644, Bunila cod SIRUTA 89026, Carjiti cod SIRUTA 86749, Cerbal cod SIRUTA 89151, Densus cod SIRUTA 89348, Dobra cod SIRUTA 89428, General Berthelot cod SIRUTA 91731, Ghelari cod SIRUTA 86883, Lelese cod SIRUTA 90066, Lunca Cerni de Jos cod SIRUTA 90119, Pestisu Mic cod SIRUTA 90431, Pui cod SIRUTA 90538, Rachitova cod SIRUTA 90725, Rau de Mori cod SIRUTA 90878, Salasu de Sus cod SIRUTA 91116, Santamaria-Orlea cod SIRUTA 91232, Sarmizegetusa cod SIRUTA 91054, Teliucu Inferior cod SIRUTA 86936, Toplita cod SIRUTA 91535, Totesti cod SIRUTA 91624, Vetel cod SIRUTA 91982, Rusca Montana(CS) cod SIRUTA 53728.

d. **cel puțin o minoritate etnică locală-minoritatea rroma;** in teritoriul GAL exista un numar de 593 de persoane de etnie rroma, cu domiciliul in 11 comune cum urmeaza: Baru (60), Bretea (11), Dobra(44), General Berthelot (10), Ghelari(5), Pui (73), Rau de mori (128), Salasu de Sus (10), Santamaria Orlea (166), Teliucul Inferior (5), Vetel (154). Mentionam ca in parteneriatul public privat avem doua ONG-uri respectiv Asociatia En-Hacore si Asociatia Culturala Kelen Amenza-Mintia, comuna Vetel;

CONCLUZII-Teritoriu compact, continuu, nefragmentat, relatii de buna vecinatate intre comunitati (se patreaza inca modalitatile de schimb de produse-troc si intrajutorare-claca), cu acces facil, retea de drumuri spre si intre toate comune si satele; proximitatea aeroporturilor Sibiu, Timisoara, Cluj, Budapesta; vecinatatea a doua mari centre urbane Hunedoara(60.000 loc.) si Deva (56.000 loc.-resedinta judetului Hunedora), a oraselor Calan si Hateg, precum si conurbatiei Valea Jiului(120 000 locuitori) ofertante din punct de vedere a dezvoltarii socio-economice si culturale a Microregiunii. **Potential enorm in dezvoltarea turismului si agroturismului;** resurse culturale-artistice si patrimoniale locale: traditii vii, patrimoniu construit bine conservat, bune practici in punerea in valoare si reabilitari de monumente istorice; existenta de ansambluri si grupuri folclorice, fanfara de la Ghelari; prezenta castelul Corvinilor -poarta de intrare in Microregiune si a manastii Prislop- mormantul parintelui Arsenie Boca- cel mai mare pelerinaj religios din Romania, reprezinta 2 poli de atractie turistica majora. Potential economic atractiv in dezvoltare, resurse inca insuficient exploatate, mai ales in domeniul agricol - interesul pentru agricultura si agricultura ecologica este in crestere, mai ales in randul tinerilor pentru dezvoltarea de forme asociative-exista interes in infiintarea de cooperative privind cultura legumelor - a cartofului mai ales;

Impactul pozitiv in dezvoltarea locala datorat activitatii GAL in teritoriul Microregiunii

In perioada contractuala 2011-2015, s-a derurat un exercitiu financiar fructuos pentru intreg teritoriul GAL, a unui numar de **96 de proiecte ale beneficiari publici si privati din toate comunele membre GAL** cu o rata de absorbtie de aproape 100%.Proiectele au constat in investitii privind reabilitare/modernizare strazi, camine culturale (inclusiv

mobilier si echipamente tehnice), sedii de primarii, hala piata agro-alimentara, terenuri de sport, spatii de joaca pentru copii si de agrement, utilaje agricole si non agricole, echipamente topografice, pensiuni agroturistice, panouri si materiale de informare si promovare turistica, instrumente muzicale pentru fanfara, - majoritatea beneficiarilor privati au atras in premiera un proiect european (90%) si peste 50% din beneficiarii publici au implementat pentru prima data proiecte europene. GAL-ul a marit vizibilitatea teritoriului prin cele 400 de evenimente organizate, 7500 de materiale tiparite distribuite si cele 29 panouri ce se gasesc la intrarea in comune si teritoriile LEADER. GAL-ul a atras si dezvoltat noi competente profesionale prin 20 de instruirii a 600 persoane si prin calitatea si experienta resurselor umane implicate si in atragerea altor surse de finantare complementare PNDR (POS DRU, fonduri Belgia, Elvetia) in scopul dezvoltarii Microregiunii.

CAPITOLUL II: Componenta parteneriatului- Max. 2 pag.

Asociatia Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL este persoana juridica de drept privat cu scop nepatrimonial, independenta, apolitica, organizata conform OG nr. 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii, cu modificările si completările ulterioare; aprobata prin Legea nr.246/2005, cu modificările si completările ulterioare.

Parteneriatul public-privat este construit in mod echilibrat, avand reprezentativitate din toate domeniile de activitate specifice teritoriului celor 26 de comune membre GAL, in concordanta cu cerintele impuse de masura 19 LEADER din PNDR (2014-2020), conform cu actul constitutiv si statutul Asociatiei (actualizat in instanta la judecatoria Deva in luna aprilie 2016, respectand structura parteneriala din masura 19.1. Sprijin pregatitor). Asociatia Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL are un numar de 107 membrii din care:

I.AUTORITATI PUBLICE LOCALE (26, reprezentand 24,30% din total parteneri). Un numar de 26 unitati administrativ teritoriale-UAT, comune; din care 25 comune sunt situate in judetul Hunedoara si o comuna in judetul Caras-Severin, respectiv :Baru, Banita, Batrana (cea mai mica comuna din Romania, ca populatie), Bunila, Bretea Romana, Carjiti, Cerbal, Densus, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Lelese, Lapugiu de Jos, Lunca Cernii de Jos, Pestisu Mic, Pui, Rachitova, Rau de Mori, Rusca Montana(CS), Sarmizegetusa, Salasu de Sus, Teliucul Inferior, Toplita, Totesti, Vetel. Mentionam ca in exercitiul finaciar 2011-2015 toate UAT-urile au implementat cu succes proiectele accesate, in conditiile in care peste 50% din ele au accesat pentru prima data un proiect european. **Cele 26 UAT-uri reprezinta 24,30% din total parteneriat public-privat, respectiv sub 50% parteneri.**

II.PARTENERI PRIVATI si SOCIETATE CIVILA (81membrii, reprezentand 75,70% din total parteneriat) Un numar de 81 de parteneri privati (mediul de afaceri, ONG, persoane fizice), reprezentand 75,70% din total parteneriat, indeplinind CS2.1 - 3 puncte (peste 65% privati) din care:

II.1.PARTENERI PRIVATI(40membrii-37,38%) ;Un numar de 40 membrii (37,38%), reprezentand regii autonome, societati comerciale, intreprinderi individuale, intreprinderi familiaie, persoane fizice autorizate:Regia Publica Locala Ocolul Silvic "Tinutul Padurenilor" - RA, SC Amy Logistic Distribution SRL, SC Cedru Exploprest SRL, SC Danyna Style SRL (singura structura juridica din mediul de afaceri care are sediul in mediul urban, municipiul Deva), SC Ecclesia Antreprenor SRL, SC Florin Trans Invest SRL, SC Gorun Prest Com SRL, SC Marison Prest SRL, SC MK Lighting SRL, SC Nicolas Trading SRL, SC QLS

Source Media SRL, SC Radiv SRL , SC S&J Turism si Arta SRL, SC Video Shop Store Comimpex SRL, SC Viitorul Padurii Almas SRL, Ardelean Cornel-II, Cozma Maria Simona Apicultor-II, Iancu I.R. Mihai-II, Ionescu Gruia Anamaria Alexandra-II, Ionescu Gruia Valerica Letitiail, Iovaneasa Pavel II, Jurj Lucian II, Noja Maria-Angelica II, Salasan Violeta II, Toader Cristinel II, Zepa Daniel II, Iancu Rodica IF , Achim Dorina Florinela PFA, Bobora Dorina PFA, Bobora Eufemia PFA, Ciucurescu Adam PFA, Ciobanu S.Cristian PFA, Chitic Ioan PFA, Iancu Petronela-Georgeta PFA, Malinas Gheorghe Claudiu PFA, Mihonesc Daniel PFA, Mihonesc Dorina PFA, Mihonesc Ioan Marius PFA, Poanta Rodica PFA, Vlad Calaruta Rozica PFA

II.2 PARTENERI SOCIETATE CIVILA /ORGANIZATII NON GUVERNAMENTALE-ONG(36 membrii -33,64%). Un numar de 36 membrii reprezentand 33,64% din care: MINORITATI LOCALE (2 parteneri)-minoritatea romă: Asociatia En- Hacore, Asociatia Culturala Kelen Amenza-Mintia; indeplinind CS2.2-4 puncte; TINERI, SPORT(4 parteneri)- Asociatia pentru Promovarea Egalitatii de Sanse din Romania-A.P.E.S. RO FILIALA CERISOR, Asociatia Sportiva Unirea Vetel, Clubul Sportiv Ghelari, Asociatia PRO "EDU" Sintamaria Orlea; indeplinind CS2.3-3puncte; FEMEI (1 partener)-Asociatia pentru Promovarea Egalitatii de Sanse din Romania; indeplinind CS2.4-3puncte.

PROTECTIA MEDIULUI (1 partener)-Asociatia Femeilor din Santamaria-Orlea; indeplinind CS2.5-3puncte; Domeniile identificate in SDL ca relevante pentru teritoriu (indeplinind CS2.6-3puncte), sunt : AGRICULTURA, SILVICULTURA (13 parteneri)-Asociatia Crescatorilor de Animale pentru Carne si Lapte „ Lelese 2008”, Asociatia Lunca Cernii, Asociatia Crescatorilor de Animale "PADUREANCA" GHELARI, Asociatia Crescatorilor de Ovine, Bovine, Caprine, Porcine si Taurine "NANDREANCA", Asociatia Crescatorilor de Animale Zepa-Meria, Asociatia Zonala a Crescatorilor de Ovine Retezatul Hateg, Asociatia Composesorala Gradistea Vetel, Asociatia Composesorala „Stejarul”, Composesoratul Urbarial din satul Roscani, Asociatia Crescatorilor de animale "Rotunda", Asociatia Composesorala „Stejarul” Muncelu Mic, Asociatia Agrosilvica Composesorala „Micia” ,Asociatia Composesorala Berthelot; SOCIAL (9 parteneri)- Asociatia Glasul Sperantei Romania, Asociatia Non Profit Make Your Dreams, Asociatia pentru suflete curate, Asociatia Pro Educatie, Istorie, si Cultura CORVINIAS, Asociatia „Non profit Rurart Conex, Asociatia de Promovare Sociala, Culturala si Economica Vetel, Asociatia de Caritate Morala Crestina, Asociatia Filantropia Ortodoxa Deva, Asociatia de Promovare Sociala, Culturala si Economica Pestis ; TURISM, CULTURA, ARTA POPULARA (6 parteneri)- Asociatia Padurenii Hunedoarei, Asociatia Alternative Rurale, Asociatia Centrul European pentru Dezvoltare Rurala, Asociatia „Mostenire Vie", Asociatia Vadu-Dobrii, Asociatia „Drag de Hateg”; O singura firma, Danyna Style SRL are sediul in mediul urban in municipiul Deva, fiind o firma cu experienta in servicii de formare profesionala si implementare proiecte (sursa POSDRU, FSE) in judetul Hunedoara, si constituie o competenta atrasa in teritoriul rural al GAL. Un numar de 6 ONG-uri au sediul in mediul urban, care detin competente si experiente complementare celor din mediul rural, din care enumeram in municipiul Hunedoara Asociatia En-Hacore-asociatie cu experienta in implementarea de proiecte privind comunitatea roma; Asociatia pentru Suflete Curate-asociatie care se ocupa de integrarea in societate a persoanelor defavorizate; Asociatia Pro Educatie, Istorie, si Cultura CORVINIAS-asociatie ce se ocupa de educatia copiilor-programe de tip after-school; Asociatia Padurenii Hunedoarei condusa de un cunoscut rapsod popular din Tinutul Padurenilor are numeroase activitati si evenimente cultural-educative care maresc

Asociatia Microregiunea Tara Hategului - Tinutul Padurenilor GAL

tel/fax 0354 411 150, email:padurenihd.leader@gmail.com

vizibilitatea teritoriului GAL; in municipiul Deva Asociatia Filantropia Ortodoxa Deva detine experienta in asistenta sociala si socio-medicala, si in activitati de evaluare sociala; si in orasul Hateg, Asociatia zonala a crescatorilor de ovine Retezatul Hateg reuneste principalii crescatori de ovine din zona, fiind organizatori de targuri zonale, judetene si regionale si participanti la evenimente nationale si internationale unde au obtinut numeroase premii si diplome. In concluzie 7 structuri juridice private din mediul urban reprezentand 6,54% din total parteneriat au sediul in mediul urban, respectiv sub 25% din total parteneriat.

III.3 PERSOANE FIZICE (5membrii- 4,67%);Un numar de 5 PERSOANE FIZICE relevante si demonstreaza interesul si implicarea in dezvoltarea teritoriului, conform prezentarilor si CV-urilor atasate.

CAPITOLUL III: Aaliza SWOT(analiza punctelor tari, punctelor slabe, oportunitatilor si amenintarilor) - max. 5 pag.

TERITORIUL

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Teritoriu eligibil conform criteriilor LEADER, coerent, omogen, cu continuitate geografica, nefragmentat, bine delimitat, relatii de buna vecinatate intre comunitatile locale;</p> <p>Teritoriu geografic predominant montan (Muntii Retezat 2509 m) si deluros (1200 m), cu portiuni de lunca pe Valea Muresului (Dobra, Vetel) si a Cernei (Toplita, Lunca Cernii de Jos).</p> <p>Retea hidrografica bogata uniform distribuita pe tot teritoriul: cele mai importante sunt raurile Mures, Cerna, Raul Mare;</p> <p>Teritoriu bogat in resurse ale subsolului: marmura de Ruschita (Rusca Montana) si Alun (Bunila), piatra, calcar, dolomita, granit, fier metale neferoase, andezit.</p> <p>Retea de drumuri judetene si comunale intre toate localitatile. Retele de energie electrica in toate comunele. Infrastructura educationala pentru invatamantul primar in toate comunele. Lacasuri de cult in toate comunele si satele; toate satele din Tinutul Padurenilor detin biserici de lemn (sec XVII-XX); Catedrala Padurenilor de la Ghelari- cea mai mare biserică de zid din mediul rural romanesc</p> <p>Patrimoniul natural, cultural si industrial de exceptie: 15 situri de importanta comunitara Natura 2000 (Parcul National Retezat, Geoparcul dinosaurilor pitici- sit UNESCO, etc), 14 parcuri/grădini istorice, anexe ale reședințelor nobiliare; 134 de monumente istorice de categorie A si B aflate in lista monumentelor istorice, constructiile industriale: elemente parimoniale unice cu valoare de simbol local Furnalul de la Govajdie (unde s-au turnat pilonii de la Tour Eiffel din Paris).</p> <p>Prezenta Manastirii Prislop, celebritatea mormantului parintelui Arsenie Boca, in prezent cel mai important loc de pelerinaj religios din tara.</p> <p>Existența unor lucrări de restaurare a unor monumente istorice ce pot fi investite ca modele de bune practici (a se vedea Cetatea Mălăiești);</p> <p>Existenta GAL si a strategiei sale de dezvoltare locala in teritoriul celor 26 comune</p> <p>Experienta exercitiului financiar 2012-2015 GAL</p> <p>Nr. mare de proiecte beneficiari publici si privati, respectiv 96;</p> <p>Cresterea nivelului de informare in accesarea</p>	<p>Comune cu sate izolate, in zonele montane, cai de acces dificile sau blocate (in perioadele cu viscol si zapada, decembrie-martie)</p> <p>Retele de acces: drumuri comunale si satesti nemodernizate si insuficient intretinute;</p> <p>Retele hidrografice amenajate si neexploatate (microhidrocentrale)</p> <p>Specii de pomi fructiferi valoroase slab reprezentate;</p> <p>Pasuni insuficient intretinute;</p> <p>2 sate neelectrificate (comuna Batrana);</p> <p>Patrimoniul natural si antropic material si imaterial exploatat insuficient</p> <p>Număr ridicat de monumente istorice aflate în stadiu avansat de degradare;</p> <p>Regim juridic incert a monumentelor istorice;</p> <p>Proces longeviv de retrocedare a proprietăților și stadiul incert al unor monumente istorice;</p> <p>Costurile ridicate de întreținere, respectiv de restaurare a edificiilor istorice;</p> <p>Accesibilitate dificilă spre monumentele istorice sau spre locuri cu conotație istorică deosebită (Tapae);</p> <p>Semnalizare scăzută a monumentelor istorice;</p> <p>Promovare insuficientă a monumentelor istorice și calată pe câteva monumente de interes (Sarmizegetusa, Densuș);</p> <p>Nivel scăzut al investițiilor în lucrări de restaurare;</p> <p>Infrastructura de telecomunicatii insuficient dezvoltata (sate izolate, fara retea de telefonie si internet).</p>

proiectelor europene.	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Cresterea nivelului de informare in accesarea proiectelor europene; Masura 19 LEADER din PNDR; Amenajarea teritoriului p entru sporturi de iarna Pastrarea in buna stare a infrastructurii rutiere Amenajarea si exploatarea retelei hidrografice Punerea in valoare si promovarea patrimoniului natural si antropic; Restaurarea unor villae rusticae și transformarea acestora în muzee arheologice în aer liber; Inființarea unor tabere și ateliere de restaurare în incinta sau apropierea monumentelor istorice; Promovarea si marirea vizibilitatii Tinutului Padurenilor (zona etno-folclorica cu parimoniul material si imaterial pastrat aproape intact si nealterat); Introducerea de specii pomicole valoroase.</p>	<p>Modernizarea excesivaa teritoriului si pierdereavaloriiculturale; Defrisariabuzivede padure; Desertificarea pasunilor; Degradarea patrimoniului antropic; Declasarea monumentelor istorice; Distrugerea completă a siturilor arheologice în urma unor lucrări de restaurare; Multiplicarea elementelor de kitsch în cazul renovării unor monumente istorice; Degradarea pregnantă până la stadiul de ruine al unor monumente istorice și imposibilitatea reconstrucției.</p>

POPULAȚIA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Populatia autohtonain unele sate pastreaza nealterate obiceiurile si mestesugurile traditionale practicandu-le in viata cotidiana Disponibilitatea populatiei in vederea transmiterii artei mestesugurilor traditionale celor interesati Mentinerea si perpetuarea specificului local(costume populare, retete culinare traditionale,etc) Acordarea de ajutor reciproc la toate muncile comunitatii(claca) Traditionalismul si conservatorismul manifestat mai ales prin reticenta din partea populatiei varstnice in acceptarea elementelor de noutate si modernism mai diminuat patrunderea „kitch-ului”. Ospitalitate si acceptare a noilor veniti din mediul urban- rezidenti (case de vacanta)</p>	<p>Tendința demografică de îmbătrânire; Scaderea natalitatii; Scaderea populatiei datorita migratiei Forța de muncă calificată și înalt calificată insuficientă, necorelata cu oportunitatile de dezvoltare ale zonei (domeniul economic si turistic); Inexistența unui serviciu social la domiciliu sau instituționalizat; Colaborare sporadica intre comunitati locale; Nivel de trai scazut; Calitatea vietii scazuta.</p>
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Facilitarea accesului populatiei la implicarea in activitati si proiecte in cadrul GAL; Repopularea satelor prin atragerea de rezidenti (case de vacanta) din mediul urban; Atragerea de noi calificari si competente si ameliorarea celor existente in alte domenii decat cele traditionale; Cresterea veniturilor populatiei din turism rural si bio agricultura; Programe de finantare pentru dezvoltarea resurselor umane (calificare/recalificare/ocupare</p>	<p>Pericolul pierderii in timp a obiceiurilor si mestesugurile traditionale existente; Depopularea si abandonarea unor sate; Plecarea tinerilor spre țările dezvoltate economic. Dinamica redusă în termeni de creștere economică a mediului de afaceri cu presiunea permanentă asupra locurilor de muncă existente și riscul șomajului;</p>

<p>active) prin GAL sau alte finantari europene (in exercitiul financiar 2007-2013/2015 au fost instruite 600 persoane inclusiv romi); Posibilitatea înființării de asociații de femei, de persoane vârstnice și de tineret.</p>	<p>Îmbătrânirea populației; Mediul politic și stabilitatea cadrului de reglementare; Absorbția forței de muncă și a tinerilor de către centrele urbane și străinatate; Sistem educațional neadaptat cerințelor actuale de pe piața muncii; Absența unui sistem național instituționalizat de formare profesională / vocațională.</p>
--	--

ACTIVITATI ECONOMICE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Existența meșteșugarilor (și a meșteșugurilor) și a păstrătorilor de obiceiuri și tradiții; Existența produselor tradiționale și locale; Exploatarea și prelucrarea lemnului; Recoltarea de produse ale pădurii și comercializarea lor: ciuperci, fructe de pădure Cresterea animalelor: vaci, oi, capre, cai Realizarea de produse culturale Realizarea de produse alimentare tradiționale și bauturi tradiționale</p>	<p>Exploatarea industrială la nivel primar; Lipsa activităților de reciclare a produselor pădurii; Cresterea animalelor în general la nivel de gospodărie; Realizarea sporadică de produse tradiționale; Comercializarea de produse și bauturi tradiționale în general la nivel de familie; Nivelul scăzut de prelucrare a produselor agricole și zootehnice; Insuficiența spațiilor de depozitare autorizate a legumelor și fructelor; Exploatarea insuficientă a atracțiilor turistice, rezervațiilor naturale și a monumentelor istorice; Insuficiența dezvoltării rețelelor turistice și agroturistice; Activități industriale slab dezvoltate. Management agricol slab. Nivel scăzut de salarizare; Slabă dezvoltare a rețelelor comerciale. Neuniformitatea nivelului serviciilor către populație și slabă lor dezvoltare; Insuficientă dezvoltare a activităților economice conexe, raportat la oportunitățile existente (centru meșteșugăresc permanent pentru comercializarea produselor, inclusiv către turiști, centre de desfacere permanentă a produselor tradiționale- alimentare și non alimentare); Trasee cu ridicat potențial turistic neamenajate; Insuficiența activității și prezenței punctelor și a centrelor de informare</p>

	turistică.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>Existenta GAL si a strategiei sale de dezvoltare locala in teritoriul celor 26 comune; Experienta exercitiului financiar 2012-2015 GAL Nr. mare de proiecte ale beneficiarilor publici si privati, respectiv 96; Cresterea nivelului de informare in accesarea proiectelor europene; Numarul mare/fluxul de turisti care viziteaza Castelul Corvinilor -poarta de intrare in Tinutul Padurenilor; si pelerinajul national de la Manastirea Prislop aduc in teritoriul GAL un numar impresionant de turisti si/sau pelerini (cca 40.000 persoane intr-un singur week-end la ambele obiective) Dezvoltarea industriei de prelucrare a lemnului la nivel secundar; Dezvoltarea centrelor de colectarea a produselor padurii (fructe, ciuperci); Firme zootehnice (oi, vaci, capre); Dezvoltarea mestesugurilor si a traditiilor; Sprijinirea si incurajarea comercializari de produse traditionale; Dezvoltarea agroturismului, ecoturismului si a turismului cultural; Dezvoltarea agriculturii ecologice si bio agriculturii Crearea unor trasee turistice tematice și integrate, percepute în context extrateritorial (cu conexiuni spre Tinutul Padurenilor, zona Lacului Cincis, Castelul Corvinilor, Munții Oraștiei și Petroșani).</p>	<p>Diminuarea accentuata a fortei de munca active; Implicarea insuficienta a populatiei in activitatile economice la nivel de comunitate; Bugete locale insuficiente pentru a sustine si incuraja economia locala; Slaba absorbtie a fondurilor europene si international; Lipsa investitiilor durabile; Inexistenta unei pietee active si constante pentru desfacerea produselor ; Instabilitate economica; Cresterea ratei somajului; Cresterea costurilor de ocupare pe piata muncii; Perioadele electorale (schimbarile politice pot sa dauneze continuitatea anumitor proiecte); Descurajarile investitiilor datorita reglementarilor Natura 2000; Fonduri proprii insuficiente derularii unor proiecte majore; Existenta unui numar important de ferme mici- insuficient dezvoltate si pregatite sa atraga fonduri europene.</p>

ORGANIZAREA SOCIALA ȘI INSTITUȚIONALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>Existenta parteneriatului public-privat Grup de Actiune Locala-GAL, axa/masura LEADER; Asocierea autoritatilor locale din zona pentru proiecte comune privind reabilitarea si dezvoltarea infrastructurii (drum, apa, canal) Asocierea autoritatilor locale pentru lobby la autoritatile judetene, nationale si europene in vederea promovarii si dezvoltarii zonei; Existenta unui numar semnificativ de ONG-uri 36 ONG membre GAL (33,65% din parteneriat); Existenta serviciilor sociale publice si private; Organizarea de evenimente cultural-artistice Anuale (Festivalul Padurenilor Muntean Dragan (luna august, Poenita Voinii, comuna Bunila;</p>	<p>Insuficienta colaborare intre structuri publice si private in vedererea organizarii de evenimente comune Numar mic de evenimente organizate anual; Asocieri intre autoritati locale exclusiv pentru lucrari de infrastructura (drumuri, apa, canal, etc); Numar mic de structuri asociative de tip ONG in domeniul social Numar insuficient de structuri sociale pentru ajutorarea persoanelor varstnice (camine, centre de ingrijire, etc) Infrastructura educatie-invatamant inechita (gradinite, scoli, licee, camine culturale, etc)</p>

Festivalul narciselor, luna mai Nucsoara, comuna Salasu de Sus,).	Programele de educație alternativă, non-formală, după școală, sunt în număr mic. Slaba dezvoltare a serviciului voluntariat. Spiritului civic insuficient manifestat.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Accesare masura 19 LEADER din PNDR 2014-2020; Existenta GIL inca din 2006 si GAL din 2009 in teritoriu Accesare finantari europene destinate mediului rural PNDR, POR, POCU, etc Crearea si organizarea de noi evenimente (civile, religioase) Implicarea populatiei in activitatile si proiectele ONG-urilor active in zona Asistenta sociala si medicala acordata populatiei varstnice Achizitionarea de terenuri si case (destinate construirii sau amenajarii de case de vacanta in teritoriul microregiunii de catre populatia urbana, in special tineri Dezvoltarea de parteneriate public private de tip GAL Concentrarea activitatii agricole si turistice in forme asociative/cooperative Posibilitatea înființării de centre sociale și culturale cu sprijin publice.	Criza economica; Bugete locale insuficiente; Decalaje mari privind termenele de decontare financiara ale proiectelor europene accesate in zona Perioada electorala (2016)Schimbarea alesilor locali dupa alegerile locale sa permita mentinerea parteneriatelor si asocierilor existente in zona; Lipsa exercitiului asociativ in cadrul unor proiecte comune de interes local; Suprapunerea unor evenimente specifice fiecărei comune;

CAPITOLUL IV: Obiective, priorități și domenii de intervenție- max. 3 pag.

Stabilirea Obiectivelor și Priorităților SDL a fost realizată prin pașii metodologici: Asumarea Obiectivelor Strategice în perfectă corelare cu Obiectivele de Dezvoltare Rurală ale FEADR (Reg.UE nr.1305/2013,art.4); Analiza teritoriului GAL pentru identificarea vocației de dezvoltare, problemelor de dezvoltare, dificultăților și oportunităților (Analiză Diagnostic și Analiză SWOT); Implementarea acțiunilor specifice de informare, animare și consultare a tuturor actorilor relevanți pentru dezvoltarea rurală și locală; Analiza opțiunilor de dezvoltare exprimate de participanți și rezultatele de sinteză ale Grupurilor Tematice; Corespondența și realismul direcțiilor strategice și opțiunilor de dezvoltare în linie cu direcțiile PAC, FEADR și PNDR; Obiectivele, prioritățile și domeniile de intervenție ale PNDR cu precădere acțiunile specifice măsurii 19 LEADER; Proporția de reprezentare a diferitelor tipuri de actori din structura parteneriatului; Realismul intervențiilor și impactul acestora pe termen mediu și lung, împreună cu factorul de facilitare a dezvoltărilor durabile viitoare; Corespondența între Prioritățile Strategice ale SDL, Domeniile de Intervenție, Prioritățile și Obiectivele de Dezvoltare Rurală ale Reg. UE nr. 1305/2013, art. 4 și 5 este următoarea:

1.Prioritatea 1 SDL Creșterea eficienței acțiunilor de dezvoltare rurală și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală este asigurată de măsurile M6.3 și M6.4 cărora le corespund Domeniile de Intervenție 6B și 6C în cadrul Priorității 6, Obiectivul 3 Dezvoltare Rurală; **2.Prioritatea 2 SDL Creșterea importanței economice și a competitivității afacerilor agricole** este asigurată de măsurile M2.1, M2.2, M2.3 M3 cărora le corespund Domniile de Intervenție 2A, 2B și respectiv 3A, din cadrul Priorităților 2 și 3 și Obiectivului 1; **3.Prioritatea 3 SDL Diversificarea și dezvoltarea susținută a economiei rurale neagricole** este asigurată de măsura M6.1, Domeniul de Intervenție 6A, Prioritatea 6, Obiectivul 3; **4.Prioritatea 4 SDL Sprijinirea dezvoltării integrate a turismului** este asigurată de măsura M6.2. Domeniului de Intervenție 6A, Prioritatea 6, Obiectivul 6 de Dezvoltare Rurală; **5.Prioritatea 5 SDL Investiții în capitalul uman, cunoaștere și inovare** este asigurată de măsurile M1.1, M1.2, Domeniilor de Intervenție 1A și 1B, Prioritatea 1, Obiectivele 1, 2 și 3; **6.Prioritatea 6 SDL Reducerea sărăciei și integrarea socială activă a grupurilor marginalizate** este asigurată de măsurile M6.5 și M6.6 corespunzătoare Domeniului de Intervenție 6B, Prioritatea 6, Obiectivul 3; Menționăm faptul că **Măsurile M1.1 și M1.2 din cadrul priorității P5 SDL** au acțiune și efect sinergic transversal pentru întreaga strategie, aparținând obiectivelor transversale, incorporând componente inovative și componente de mediu și modificări climatice, de manieră esențială.

Tabelul 1 - Logica intervenției

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală →	Domenii de intervenție →	Măsuri →	Indicatori de rezultat
Obiectivul de dezvoltare rurală 1 Favorizarea competitivității agriculturii	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele	1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale		
		1B Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și	M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și cluster, grupuri	Nr. total de operațiuni de cooperare sprijinite: 3 Cheltuieli publice

(P1, P2, P3)	rurale	inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite	operaționale pentru diversificarea activităților rurale	totale:118.701 eu Nr. de locuri de muncă nou create:1
		1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier	M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă	Nr. total al participanților instruiți: 60 Nr. de locuri de muncă nou create: nu este cazul Cheltuieli publice totale: 29.675 eu
	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole	Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți:3 Nr. de locuri de muncă nou create:1 Cheltuieli publice totale:225.478 eu
		2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	M2.2 Ferme mici și mijlocii M2.3 Tineri fermieri	Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 26 Nr. de locuri de muncă nou create: 26 Cheltuieli publice totale: 640.976 eu
Obiective transversale	P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	M3 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale	Nr. de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători:3 Nr. de locuri de muncă nou create: nu este cazul Cheltuieli publice totale: 35.640 eu
Obiectivul de dezvoltare rurală 2 Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale	P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură	4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală,		

șicombatere a schimbărilor climatice (P1, P4, P5) Obiective transversale		precumși a stării peisajelor europene		
	P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic	5A Eficientizarea utilizării apei în agricultură 5B Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar		
Obiectivul de dezvoltare rurală 3 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6) Obiective transversale	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M6.1 Infiintarea de activitati neagricole- M6.2 Investiții în dezvoltarea turismului	Nr.de locuri de muncă nou create: 2 Cheltuieli publice totale: 569.740 eu
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M6.3 Dezvoltarea satelor M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate M6.6 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)	Nr. de locuri de muncă nou create: 0 Cheltuieli publice totale: 1.795.752 Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructură îmbunătățite: 36.600
		6C Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale	M6.4 Investiții în infrastructură internet broadband	Nr. de locuri de muncă nou create: 0 Cheltuieli publice totale: 35.597 eu Populație netă care beneficiază de servicii TIC: 50

Tabelul 2: Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de intervenție

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1A	Cheltuielile publice totale	4.314.449 euro
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	3
1C	Numărul total al participanților instruiți	60
2A, 2B, 2C+	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	29
3A, 3B	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	3
4A, 4B, 4C	Suprafață totală agricolă (ha)	Nu e cazul
4A, 4B, 4C	Suprafață totală forestieră (ha)	Nu e cazul
5A	Suprafață totală (ha)	Nu e cazul
5B, 5C	Totalul investițiilor	Nu e cazul
5D	Suprafața totală sau UVM în cauză	Nu e cazul
5E	Suprafață totală	Nu e cazul
6A	Locuri de muncă create	30
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	36.600
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	50

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor- max. 5 pag./masura

Denumirea măsurii - Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale

CODUL Măsurii - Măsura 1.1 / 1B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru a facilita cooperarea între actorii implicați în dezvoltarea rurală, pentru: crearea de cooperative, grupuri de producători, rețele și clustere, grupuri operaționale, în scopul implementării în comun a unui plan de afaceri din domeniul agricol și industrie alimentară (lanț scurt de aprovizionare și piața locală, scheme de calitate) turism, cultura, sănătate, social.

Analiza SWOT evidențiază existența unei lipse reale a factorilor care să stimuleze astfel de rezultate în spațiul rural al teritoriului. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din spațiul rural, și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora în comparație cu nivelul existent în zona urbană. Astfel se va realiza depășirea și aplanarea problemelor legate de dezvoltarea afacerilor agricole și non-agricole, de asigurarea de servicii în zonele rurale sau provocările legate de mediu. Crearea de rețele care vor deveni cooperative va ajuta la abordarea dezavantajelor legate de nivelul foarte mare de fragmentare din sectorul agricol din teritoriu, cu o pondere foarte mare a fermelor mici, și va promova entitățile care colaborează pentru identificarea unor soluții noi. Produsele, practicile și procesele noi reprezintă principalele motoare pentru inovare și pentru diversificarea activităților agricole și non-agricole precum și pentru îmbunătățirea competitivității economiei rurale. Printre exemplele care evidențiază impactul negativ al acestei situații se numără:

- o gamă limitată de produse agro- alimentare în supermarket-urile din țară
- un nivel scăzut al productivității la nivelul fermelor și al sectorului de procesare
- sector de procesare insuficient dezvoltat
- nivel scăzut al activităților de marketing și diversificare
- gamă limitată de produse tradiționale
- foarte puține produse recunoscute la nivel european,
- Slabă reprezentare a activităților meșteșugărești, tradiționale în forme organizate (SRL, PFA etc)
- Slabă valorificare a potențialului natural, cultural, patrimonial
- Slabă promovare a turismului
- Lipsa formelor alternative de educație prescolară și școlară
- Unele tradiții folclorice în pericol de a se mai transmite de la o generație la alta

- Distrugerea în timp a monumentelor, a satului tradițional, a arhitecturii tradiționale
- Realizarea formei juridice asociative este un mare câștig al cooperării deoarece fermierul român deși își dorește asocierea pentru că realizează că singur nu poate să-și valorifice produsele se va asocia foarte greu fără a avea un suport informațional care să-l motiveze și susțină pentru acest demers. Realizarea și implementarea planului de afaceri care se va putea realiza prin: alte măsuri din LEADER, PNDR sau alte programe, va contribui la realizarea obiectivelor comune de dezvoltare.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) favorizarea competitivității agriculturii
- b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Srijinirea înființării de forme colective (cooperative, grupuri de producători), clustere și rețele în scopul:

- a) cooperarea în vederea procesării în comun a produselor în lanțul scurt
- b) cooperarea în vederea depozitării și ambalării în comun a produselor în lanțul scurt
- c) cooperarea în vederea organizării vânzării pe piața locală
- d) cooperarea în vederea promovării legate de această activitate și identificarea clienților finali
- d) cooperarea în vederea aplicării schemelor de calitate
- e) cooperării între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural
- f) cooperarea în vederea diversificării activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație
- g) cooperarea în vederea constituirii Grupurilor Operaționale

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale ca prioritate principală și ca prioritate secundară:

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol,

alimentar și silvic

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art. 35 Cooperare alineatul 2

- a) proiecte pilot;
- b) dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier;
- c) cooperarea între micii operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și/sau comercializarea de servicii turistice aferente turismului rural;
- d) cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte și piața locală;
- e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale;
- f) acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării acestora;
- g) diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate, educația cu privire la mediu și alimentație;
- h) sprijinirea organizării și funcționării asocierilor de tip Grup Operațional responsabile de transfer de inovații, rezultate ale cercetării, în special cu referire la riscurile și condițiile induse de schimbările climatice și riscurile de mediu.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1A Incurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultura în silvicultura și în zonele rurale.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: Obiectul central al activității Grupurilor Operaționale fiind reprezentat de transferul de inovații și rezultate ale cercetării în domeniile relevante ale SDL;
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: proiectele pilot au preocuparea centrală de a răspunde provocărilor induse de schimbările climatice și riscurile de mediu

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este complementară măsurii M1.2 din SDL prin delimitarea activităților specifice de formare, informare și creștere a gradului de conștientizare.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.1 este în sinergie cu toate măsurile SDL, respectiv M1,2, M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.3, M6.4, M6.5 și M6.6 dat fiind aportul specific în termeni de inovare și transfer tehnologic, dar mai ales al caracterului transversal al măsurii în domeniul inovării, mediului și modificărilor climatice.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigura premisele înființării de forme asociative (cooperatice, grupuri de producători, ONG-uri GO-uri, clustere, rețele etc)

- Asigura dezvoltare pentru mai multi beneficiari directi si indirecti
- Rezolva nevoile la nivelul unei comunitati
- Se bazeaza pe resursele locale
- Se integreaza intr-o strategie locala producand sinergie si complementaritate cu alte proiecte din acea strategie
- Asigura o vizibilitate mult mai mare a investitiei si implicit efectul multiplicator al proiectului
- schimbarea mentalitatii actorilor locali in sensul aprecierii lucrului in comun si in forme asociative
- asigurarea unei mai bune informari asupra atractivitatii teritoriului

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor
R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul agricol, turismului și alimentației publice, sanatate, educatie etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Realizarea de acțiuni materiale și imateriale în scopul implementării în comun a unor proiecte de interes local (turism, cultura, social, sănătate etc)

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un Acord de parteneriat cu minim doi parteneri

8. Criterii de selecție

- relevanța proiectului pentru specificul local
- numărul de parteneri care vor forma organizațiile colective
- numărul de beneficiari indirecti care vor beneficia de proiect

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

Valoarea proiectelor maxim 40000 euro

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013	3
6A	Număr de locuri de muncă nou create	1
1A	Cheltuieli publice totale	118.701 Euro

Denumirea măsurii - Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă

CODUL Măsurii M1.2 / 1C

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

JUSTIFICAREA MĂSURII

În cadrul măsurii „Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare”, se derulează activități de instruire și alte tipuri de activități pentru a îmbunătăți potențialul uman al persoanelor care sunt implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvicultură, manageri în agricultură și IMM-uri cu activitate în zonele rurale. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare cuprind: cursuri de instruire, workshop-uri, îndrumare profesională, activități demonstrative, acțiuni de informare, schimburi în agricultură pe termen scurt și scheme de vizitare. Aceste acțiuni sunt implementate pentru a aborda nevoile identificate în SDL. Aceste activități sunt cruciale pentru a promova creșterea economică și dezvoltarea în teritoriul GAL și îmbunătățesc sustenabilitatea, competitivitatea, eficiența resurselor și performanțele de mediu în întreprinderile agricole și activitățile neagricole susținute de SDL. În plus această măsură contribuie la creșterea legăturii dintre agricultură și cercetare, în special prin integrarea și diseminarea rezultatelor activităților susținute de Măsura 1.1.

CONTRIBUȚIA LA ASPECTELE CENTRALE ȘI LA OBIECTIVELE TRANSVERSALE

Atât în contextul specific SDL cât și transversal la scara PNDR, transferul de cunoștințe și acțiunile de informare reprezintă o măsură orizontală relevantă pentru toate prioritățile UE privind dezvoltarea rurală. În plus, măsura contribuie la prioritatea 1 „Stimularea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și a zonelor rurale”, în mod special zona de interes 1A „stimularea inovării, a cooperării și a dezvoltării bazei de cunoștințe în zonele rurale” și 1C „stimularea învățării pe termen lung și a instruirii profesionale în sectoarele agricol și silvic”.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- d) favorizarea competitivității agriculturii
- e) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- f) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

Obiectivele urmărite de măsură se referă la:

- asigurarea formării necesare tinerilor fermieri și micilor fermieri din teritoriul GAL beneficiai ai măsurilor SDL;

- asigurarea formării necesare antreprenorilor rurali beneficiari ai măsurilor SDL;
- asigurarea formării fermierilor, grupurilor de fermieri și oricăror alte forme asociative cu activitate în agricultură din teritoriul GAL;
- asigurarea formării antreprenorilor rurali potențiali și existenți, alții decât beneficiarii măsurilor specifice ale SDL.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

- **P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale** ca prioritate principală și ca prioritate secundară:
- **P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură** în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor
- **P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură**
- **P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură**
- **P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice** în sectoarele agricol, alimentar și silvic
- **P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale**

Măsura corespunde obiectivelor art. 14 din Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Inovare: Acțiunile de formare profesională și de informare care vor fi finanțate prin această măsură au un rol important în dobândirea de cunoștințe, competențe și concepte noi în rândul fermierilor și a persoanelor active în domeniul agro-alimentar

Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: înțelegerea și asumarea de către fermieri a angajamentelor privind protecția mediului, inclusiv protejarea biodiversității, precum și a acțiunilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice și de reducere a concentrației de GES din atmosferă (limitarea emisiilor din agricultură, generate de activități cheie precum producția animalieră și utilizarea îngrășămintelor, cât și intensificarea activității de sechestrare a carbonului) îl deține transferul de informații și cunoștințe, formarea și dobândirea de aptitudini.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este complementară măsurii M1.1 a SDL prin faptul că separă intervențiile specifice de tip formare și informare între cele două măsuri.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M1.2 este în sinergie cu toate măsurile SDL prin

impactul pe care formarea, informarea, schimbul de experiență și competențele dobândite le au direct, indirect și în special transversal.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Asigură transferul de cunoștințe tehnice și tehnologice spre fermieri și antreprenori rurali;
- Asigură dobândirea de competențe noi necesare integrării economice a operațiunilor agricole și neagricole;
- Asigură o contribuție superioară la creșterea valorii adăugate a proceselor și produselor provenind de la beneficiarii măsurii;
- Asigură cadrul necesar creșterii competențelor specifice și integrarea activă a acestora în procesele productive cu legătură directă cu piața.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

R (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare

Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale modificările și completările ulterioare

Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare

Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale

Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

4. Beneficiarii

Beneficiarii eligibili pentru susținerea acestei măsuri sunt entitățile sau organismele care vor asigura transferul de cunoștințe și/sau acțiuni de informare în beneficiul persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar, manageri de exploatații, agenți economici / IMM-uri care activează în zonele rurale. Organismele care organizează schimburile în agricultură și vizitele sunt de asemenea beneficiari eligibili ai acestei măsuri. Beneficiarii

transferului de cunoștințe și al acțiunilor de informare trebuie să fie persoanele implicate în sectoarele agricol, alimentar și silvic, manageri de exploatații și alți agenți economici care sunt IMM-uri care funcționează în teritoriul acoperit de GAL. Beneficiarii indirecti sunt reprezentanți de beneficiarii măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 la care se adaugă beneficiarii potențiali activi în exploatațiile agricole din teritoriul GAL.

Costurile suportate de către participanții care iau parte la aceste activități sunt rambursate de către furnizorul de servicii (beneficiar). Nu există o limită a dimensiunii exploatației sau a întreprinderii alimentare sau silvice care participă la activitățile promovate în baza acestei măsuri.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Activitățile eligibile în baza acestei măsuri sunt:

a. Acțiuni de instruire profesională și dobândire competențe

- Cursuri de instruire, workshop-uri și îndrumare profesională: sesiuni specifice pentru a atinge obiectivele concrete de instruire pentru grupurile țintă.

b. Proiecte demonstrative / acțiuni de informare

- Proiecte / activități demonstrative: sesiuni practice pentru a ilustra tehnologia, utilizarea unei echipament nou sau îmbunătățit semnificativ, metode noi de protecție a recoltei sau o tehnică specifică de producție.

Cheltuielile eligibile:

- Onorariile prestatorului (inclusiv salarii, cazare, masă și transport);
- Cheltuieli pentru derularea acțiunilor, după cum urmează:
 - cazare, masă și transport participanți, după caz;
 - materiale didactice și consumabile;
 - închirierea de echipamente necesare;
 - cheltuieli asociate cu pregătirea cursului și conținutul materialului și suportului de curs;
 - închirierea de spații pentru susținerea acțiunilor de formare.

Alte cheltuieli strict legate de implementarea acțiunilor de formare profesională (exemplu: cheltuieli pentru închiriere, costurile utilităților aferente spațiului în care se desfășoară managementul de proiect acolo unde se justifică).

Cheltuieli neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile.

Toate cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

8. Criterii de selecție

Principiile de stabilire a criteriilor de selecție iau în considerare, în ordine, următoarele principii:

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor

Condiții de eligibilitate:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului 100%

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
1C	Numărul total al participanților instruiți	60
6A	Număr de locuri de muncă nou create	Nu este cazul
1A	Cheltuieli publice totale	29.675 Euro

Denumirea măsurii -Modernizarea exploatațiilor agricole si pomicole

CODUL Măsurii - Măsura 2.1 / 2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Conform analizei SWOT, in general se practică agricultură în ferme de subzistență si semisubzistenta și nu agricultură intensivă, în exploatații agricole. Agricultura din zona se bazează pe exploatații individuale, de mici dimensiuni. Chiar daca anumite ferme si-au imbunatatit dotarile cu mijloace de producție mai modern, inclusive finantate din fonduri nerambursabile, exista inca un numar mare de mici fermieri si gospodarii individuale care lucreaza cu mijloace rudimentare. În ultimii 3 ani se constată o tendință de creștere a numărului de ferme de semisubzistență, ceea ce înseamnă o valorificare mai bună a potențialului agricol, o parte a produselor rezultate din activitățile agricole ajungând și pe piață.

În microregiune sunt întrunite o serie de condiții favorabile dezvoltării sectorului zootehnic, care ține în primul rând de suprafețele însemnate de pășuni și fânețe specifice zonelor deluroase și piemontane, remarcându-se existența unei baze furajere corespunzătoare cantitativ și diversificată. Creșterea animalelor este un domeniu cu tradiție, fapt confirmat de preponderența fermelor cu profil de creștere a animalelor și mixte. Efectivele de animale din ferme au un nivel redus, in special bovine si ovine. Terenul arabilocupa o suprafața redusă, fapt ce nu constituie o premisă favorabilă pentru culturile de câmp.

Pomicultura este o ocupație tradițională a microregiunii. Majoritatea livezilor sunt exploatate în sistem extensiv (clasic). In zona exista un interes crescut pentru conversia terenurilor ocupate de livezi în regim ecologic. În ciuda potențialului semnificativ al acestui sector, fructele sunt slab valorificate sub forma produselor procesate. Procesarea fructelor în vederea realizării de produse cu valoare adăugată și valorificării pe piață (sucuri, gemuri, dulcețuri, fructe uscate) sunt aproape inexistente.

Datorită particularităților climatice și caracteristicilor legate de flora meliferă, apicultura beneficiază de condiții de favorabilitate ridicată. In acest context este necesara sprijinirea exploatațiilor in sfecial a celor mici si ale tinerilor si stimularea acestora pentru asociere in diverse forme colective deoarece majoritatea exploatațiilor au o dimensiune economica sub 8000 SO.

Deși la nivel individual, sunt eligibile exploatațiile agricole cu dimensiunea economică de peste 8.000 SO, prin intermediul formelor asociative, sprijinul poate fi accesat de toate exploatațiile agricole, chiar dacă acestea au o dimensiune economică sub 8.000 SO

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- g) favorizarea competitivității agriculturii
- h) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- i) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- a) Creșterea valorii economice a exploatațiilor prin modernizarea, extinderea sau diversificarea activităților agricole
- b) Creșterea valorii adugate a produselor prin pregătirea acestora pentru vânzare (procesare, depozitare, ambalare) și a gradului de participare a exploatațiilor pe piața
- c) Creșterea numărului de locuri de muncă

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Sprejiniul prin acesta submăsură va conduce la creșterea competitivității și viabilității exploatațiilor atât prin investiții precum echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei cât și prin investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantații și/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive)

P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Investițiile individuale și/sau colective vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole.

Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing

P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură

Investițiile în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor, vor viza inclusiv tehnologii eficiente de conservare a biodiversității, a prevenirii eroziunii solului și a gestionării apei

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Investițiile vor viza utilizarea energiei regenerabile din biomasa, a unor tehnologii care vor asigura emisii reduse de carbon

Măsura corespunde obiectivelor art. 17 „Investiții în active fizice” alineatul 1

„În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții tangibile și/sau intangibile care:”

- a) Ameliorează nivelul global de performanță și de durabilitate al exploatațiilor
- b) Vizează prelucrarea, comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole care fac obiectul anexei I la tratat.

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A” Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării activitatilor agricole”

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare: sprijinul va fi acordat cu prioritate exploatațiilor care vor introduce produse, procese și tehnologii noi, rezultatul unor cercetări implementate prin PEI, proiectelor integrate
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice: în cadrul acestei măsuri se vor încuraja investițiile ce vizează eficientizarea/economisirea consumului de apă, utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor precum și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură, inclusiv în sectorul pomicol.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.1 este complementară cu măsurile M2.2 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului de sprijin. În timp ce măsura M2.2 este dedicată exclusiv fermelor mici și mijlocii, iar măsura M2.3 include sprijin dedicat tinerilor fermieri, măsura M2.1 sprijină investițiile în modernizarea activităților agricole de manieră transversală spre toți actorii eligibili din teritoriu.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura 2 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.2, M2.3, M3, M6.1, M6.2, M6.5 și M6.6 ale SDL. Sinergia cu măsurile M1.1 și M1.2 este mai mult decât evidentă și rezidă inclusiv din caracterul transversal al măsurilor amintite. Sinergiile cu măsurile M2.2 și M2.3 derivă din caracterul de exemplu potențial, ca factor de multiplicare ulterior al investițiilor sprijinite de M2.1 pentru măsurile în discuție.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- posibilitatea accesului fermierilor mici la finanțare prin participarea acestora într-o formă colectivă
- posibilitatea creșterii valorii adugate a produselor care pot fi prelucrate în scopul vânzării
- posibilitatea participării beneficiarilor la crearea de forme asociative și rețele pentru lanțul scurt, scheme de calitate, Grupuri Operationale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare. HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și modificările și completările ulterioare. Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare. Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor. Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Orice entitate juridică privată legal constituită, individuală sau colectivă care are activitate

în domeniul agricol

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sanatare, educative etc.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R. (CE) nr. 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor în ceea ce privește infrastructura (cladiri, cai de acces), echipamente, utilaje, echipamente de irigații în fermă și procesare la nivelul fermei;
- investiții ce conduc la creșterea suprafeței ocupate cu plantații pomicole și/sau la reconversia plantațiilor existente (de exemplu: înființarea de noi plantații și/sau replantarea cu soiuri noi, mai productive);
- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusive tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării;
- investiții individuale și/sau colective care vor conduce la dezvoltarea și modernizarea unor capacități de procesare și de comercializare a produselor agricole. Se vor putea realiza facilități de depozitare și ambalare, sisteme de management al calității, sisteme prietenoase cu mediul, etichetare, promovare și marketing.

Acțiuni neeligibile

- Investițiile în procesare pentru produse care nu provin din exploatarea sprijinită
- Investițiile în energie regenerabilă altele decât biomasa
- Investițiile care vor fi sprijinite prin scheme de ajutor de stat

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată în baza documentației tehnico-economice;

8. Criterii de selecție

- Solicitantul este membru sau va deveni membru al formei asociative care va primi/a primit finanțare prin măsura LEADER
- Solicitantul își propune un proiect integrat inclusiv „lantul scurt” și/sau scheme de calitate
- Solicitantul este membru sau va deveni membru al unui GO
- Principiul sectorului prioritar pentru microregiune
- Solicitantul va aplica pe Schemele de calitate

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este 50%.

Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul:

- Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare
- Proiectelor integrate;
- Investițiilor legate de operațiunile prevăzute la art. 28 (Agromediu) și art. 29 (Agricultura ecologică) din R(UE) nr. 1305/2013;
- Investiții în zone care se confruntă cu constrângeri naturale și cu alte constrângeri specific.

Valoarea proiectelor maxim 100.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
2A	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	3
6A	Număr de locuri de muncă nou create	1
1A	Cheltuieli publice totale	225.478 Euro

Denumirea măsurii - Ferme mici și mijlocii
CODUL Măsurii - Măsura 2.2 / 2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat pentru fermele mici existente este un instrument menit să determine, în principal, transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.

Scopul acestei sub-măsuri este:

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Fermele mici sunt definite ca fiind exploatații agricole cu o dimensiune economică între 8.000 -11.999 € SO.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- j) favorizarea competitivității agriculturii;
- k) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea integrării și consolidării poziției de piață a fermierilor mici;
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor privat-familiale;
- reducerea gradului de sărăcie în rural;
- promovarea inovației

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenose cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.3 ale SDL prin separarea tipului și naturii intervenției și a beneficiarilor.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul acestora în termeni de formare și cunoștințe tehnice și tehnologice moderne. Este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele mici și mijlocii sprijinite spre scheme de calitate promovate de măsura M3 a SDL. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții și dezvoltări ulterioare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.5 și M6.6 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.2 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice și accesul pe piață
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă prin dezvoltarea activităților de producție agricolă de la scara mică

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație Națională

Lege Nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;

Ordonanță de urgență nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a **PA aprobat**, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 - 11.999 € SO (valoarea producției standard);
- Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020;
- Exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea

producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. Criterii de selecție

- Principiul sectorului prioritar;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum **trei/cinci*** ani. Sprijinul public nerambursabil este de **15.000 de euro** pentru o exploatație agricolă. Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depasi 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
2B	Numarul de exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti	16
6A	Număr de locuri de muncă nou create	16*
1A	Cheltuieli publice totale	285.030 euro

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de II în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M2.2

Denumirea măsurii - Tineri fermieri
CODUL Măsurii - Măsura 2.3 / 2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În cadrul acestei sub-măsuri se va sprijini instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole.

Instalarea ca tânăr fermier este un proces care implică realizarea unor etape, așa cum este descris mai jos. Acest proces trebuie să fi început și să fie încă în curs de desfășurare în momentul în care tânărul fermier depune cererea de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei sub-măsuri.

- Înregistrarea tânărului fermier ca micro-întreprindere/întreprindere mică cu maximum 24 de luni înaintea depunerii cererii de finanțare (între timp, fermierul pregătește planul de afaceri, organizează activitățile administrative, achiziționarea bunurilor pentru noua întreprindere, etc.); Acest pas trebuie să fie încheiat înaintea depunerii cererii de finanțare pentru această sub-măsură;
- Depunerea formularului de cerere de finanțare împreună cu planul de afaceri (documentele justificative legate de baza materială cu activele deținute la momentul depunerii cererii de finanțare);
- Instalarea tânărului fermier este considerată finalizată la momentul implementării corecte a planului de afaceri.

Sprijinul acordat va contribui la îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă. Sprijinul financiar va fi acordat pe baza unui plan de afaceri pentru dezvoltarea exploatației. Măsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației.

Intervenția prin această sub-măsură va conduce la creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate. Îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale arată necesitatea prezenței populației tinere în zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Prin urmare, este necesar să se stabilească un nivel de sprijin optim pentru a încuraja tinerii să acceseze această sub-măsură, ținând cont și de costurile foarte ridicate pentru crearea unei întreprinderi agricole viabile de minimum 12.000 € SO.

Această sub-măsură vizează încurajarea familiilor tinere din mediul rural de a se stabili în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

2. favorizarea competitivității agriculturii;
3. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- sprijinirea consolidării și dezvoltării poziției de piață a fermierilor tineri;
- asigurarea generațiilor viitoare de tineri fermieri, superior pregătiți profesional și deschiși spre inovație
- dezvoltarea și modernizarea agriculturii, în special a fermelor conduse de tineri;
- promovarea integrării inovației în procesele de producție agricolă;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2 Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M2.3 este complementară cu măsurile M2.1 și M2.2 ale SDL prin natura intervențiilor specifice și delimitarea beneficiarilor.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M2.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 prin aportul măsurilor la formarea profesională și actualizarea cunoștințelor tehnice și tehnologice. M2.3 este în sinergie cu măsura M3 pentru posibilitățile de integrare a activităților, proceselor și produselor din fermele sprijinite spre scheme de calitate

promovate de măsura M3. Sinergia cu măsurile M6.1 și M6.2 este amplificată de posibilitatea diversificării activităților din fermă prin investiții viitoare. Sinergia cu măsura M6.4 este posibilă în aria de aplicare a intervențiilor specifice prin lărgirea considerabilă a posibilităților de promovare și acces la informații și comunicare prin mijloace moderne. Măsurile M6.5 și M6.6 ale SDL deschid posibilități sinergice pentru beneficiarii măsurii M2.3 acolo unde beneficiarii pot aparține grupurilor țintă ale măsurilor menționate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice agricole și neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;

R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;

Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;

R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație Națională

Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare.

Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr. 76/2004, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- tânăru fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;

- **persoană juridică cu mai mulți acționari** unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatare și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- operatorii economici din microregiune

5. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

- Solicitantul este persoană juridică legal constituită;
- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 12.000 și 49.999 S.O. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
 - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
 - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire, sau
- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

8. Criterii de selecție

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;

- Principiul sectorului prioritar: legumicultură și apicultură;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- 30.000 de euro pentru exploatațiile între 20.000 € SO și 49.999 € SO;
- 20.000 de euro pentru exploatațiile între 12.000 € SO și 19.999 SO.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	10*
1A	Cheltuieli publice totale	355.946 Euro
2A	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	10

* locurile de muncă sunt reprezentate cel puțin de constituirea de II în vederea asigurării eligibilității depunerii cererii de finanțare pe măsura M2.3

Denumirea măsurii - Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale

CODUL Măsurii - Măsura 3 / 3A, 2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. **Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL**

Conform analizei SWOT, în teritoriu există o mare fragmentare a sectorului agricol în exploatații mici cu competitivitate redusă și inerente dificultăți de integrare a produselor pe piață. Nivelul de procesare al produselor destinate pieței locale și regionale este, de asemenea, scăzut, predominând produsele agricole transferate brut spre consumatori potențiali.

În teritoriul GAL există un potențial încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate UE. În acest sens, măsura își propune sprijinirea inițiativelor de promovare și consolidare a produselor locale și regionale prin stimularea producerii și comercializării sortimentelor cu tradiție în microregiune.

În cadrul acestei măsuri, se acordă sprijin financiar pentru facilitarea operațiunilor specifice de înregistrare și promovare a produselor și brand-urilor locale și regionale, integrarea acestora în sisteme de tip lanțuri scurte și sprijinirea acțiunilor specifice de promovare și marketing. Sprijinul financiar este destinat pentru stimularea înființării de grupuri de producători în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, stimularea proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, de promovare a produselor agricole și alimentare locale, crearea de piețe locale. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local.

Sprijinirea are drept scop stimularea înființării de grupuri de producători/asociații, de realizare a lanțurilor scurte și protejarea produselor agricole și alimentare tradiționale și locale, în scopul includerii lor ca și componentă de bază a activităților de turism rural, precum și menținerea tradițiilor și a moștenirii spirituale contribuind astfel la atractivitatea teritoriilor leader.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a. favorizarea competitivității agriculturii
- b. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii

Sprijinirea stimulării înființării de grupuri de producători/asociații în vederea protejării produselor alimentare și agricole la nivel național sau european, pentru aplicarea schemelor de calitate, a proceselor și a proiectelor realizate în comun, realizarea lanțurilor scurte și a strategiilor de marketing în comun, promovarea produselor agricole și alimentare de importanță locală, crearea de piețe locale contribuie nu numai la sporirea calității vieții în zonele LEADER, ci și la creșterea și diversificarea activităților de procesare a produselor agricole, crearea de branduri locale, de integrare în turismul rural și crearea de locuri de muncă. Proiectele sprijinite la nivelul strategiilor de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

Prioritatea 2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură

Prioritatea 3 - Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole

Măsura corespunde obiectivelor art.35 Cooperare alineatul 2, punctul d) cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora și punctul e) activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale; punctul e) activități de promovare legate de lanțurile scurte și piețele locale .

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție

2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole

3A Promovarea organizării lanțului alimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

• **Inovare:**

Sprijinul pentru finanțarea realizării unei rețele pe lanțul scurt și finanțarea investițiilor comune prezintă abordarea complexă a problematicii cooperării în domeniul agricol, procesare, promovare și valorificarea produselor agricole primare.

În cadrul acestei măsuri vor fi încurajate acele tehnologii și echipamente cu un caracter inovator, care vor conduce la utilizarea, la o scară mai largă, a tehnologiilor moderne.

• **Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:**

Sprijinirea procesării și vânzării produselor agricole primare și prelucrate în cadrul unui lanț scurt vizează reducerea amprentei asupra mediului prin încurajarea de noi metode de producere a producției agroalimentare, de păstrare, prin creșterea siguranței alimentare, prin adaptarea produselor la cerințele pieței locale și prin reducerea emisiilor de carbon cu scăderea distanței de transport.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: nu este complementară cu alte măsuri ale SDL.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura 3 este în sinergie cu măsurile M1.1, M1.2, M2.1, M2.2, M2.3, M6.1, M6.2, M6.5, M6.6 ale SDL. Sinergiile sunt generate de volumul de cunoștințe și informații generate de intervențiile măsurii M1.1 și suplimentate de intervențiile prin formare specifice măsurii M1.2. Dezvoltările specifice implementării măsurilor M2.1, M2.2 și M2.3 sunt în perfectă sinergie cu obiectivele și realizările M3 prin posibilitatea de inovare și/sau diversificare a producțiilor și acces la piețe de nișă. Sinergiile cu măsurile M6.1 și M6.2 sunt asigurate și amplificate de toate aspectele integratoare altele decât cele specifice producțiilor agricole. Măsurile M6.5 și M6.6 oferă posibilitate de dezvoltare sinergică a integrării actorilor marginalizați sau dezavantajați prin forme sprijinite de schemele de calitate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Calitatea și diversitatea producției agricole din teritoriile LEADER reprezintă unul dintre punctele forte ale dezvoltării teritoriilor, reprezentând un avantaj concurențial pentru producători și contribuind în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic actual. Aceasta se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor care au păstrat vii tradițiile și în același timp au ținut seama de metodele și materialele de producție noi. Cetățenii și consumatorii din Uniune solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile, în special în ceea ce privește tradiționalitatea și originea geografică a acestora legătura strânsă cu teritoriul de proveniență. Producătorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplățiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse în condiții de concurență loială și să își poată identifica în mod corect produsele pe piață. Folosirea unor sisteme de calitate de către producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Politica în domeniul calității produselor agricole trebuie să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale. Produsele alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale trebuie să fie realizate în unitățile care dețin atestat pentru fabricarea produselor alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale, locale și care au solicitat și au obținut derogări de la cerințele menționate în Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 852/2004/CE,.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr. 1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;
Regulamentul nr. 807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

Legislație Națională

Ordonanța nr. 37/ 2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice cu completările și modificările ulterioare.

Legea nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției cu completările și modificările ulterioare

Legea nr. 566/2004 a cooperăției cu completările și modificările ulterioare.

HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului cu modificările și completările ulterioare.

Ordinul nr. 135 privind aprobarea Metodologiei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private cu completările și modificările ulterioare.

Ordinul președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 111/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor

Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației cu modificările și completările ulterioare

RE NR 1601/1991, RE NR110/2008, RE NR854/2007, RE 1151/2012, RE852/2004, RE 1151/2012, ORDINUL 724/2013 privind atestarea produselor tradiționale

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită, care face parte din acordul de parteneriat, desemnata în acest sens de parteneriat

Beneficiari indirecți (grup țintă):

- populația locală;
- întreprinderi și societăți comerciale din domeniul turismului și alimentației publice, sănătate, educație etc.
- forme asociative constituite conf RE 1305/2013 art 56

5. Tip de sprijin

Sumă forfetară în valoare de 10.000 Euro plătită după cum urmează:

- 70% plată în avans;
- 30% la dovada depunerii dosarului de protecție.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

Acțiuni materiale:

-materiale de promovare

-echipamente și materiale pentru promovarea produselor în târguri, expoziții și piețe cu specific

Actiuni imateriale:

- Servicii de consultanță și management pentru întomirea caietului de sarcini și a dosarului de candidatură
- Constituirea juridică a grupului de inițiativă
- Delimitarea zonei de protecție în baza dovezilor istorice
- Stabilirea tipicității produsului
- Studiu socio-economic
- Contractarea unui organism de certificare

Acțiuni neeligibile

- Achiziția de teren și/sau clădiri;
- Achiziția de utilaje și materiale în scopul realizării producției bunurilor, obiect al schemelor de calitate;
- Cheltuieli de tranzacționare, comisioane și alte taxe generate de achitarea obligațiilor, cu excepția cuantumului taxelor.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Implementează planul de afaceri/marketing/studiul de fezabilitate aprobat
- Solicitantul își desfășoară activitatea într-un UAT din GAL

8. Criterii de selecție

Solicitantul va justifica utilitatea proiectului cel puțin pentru populația din UAT-ul în care acesta își desfășoară activitatea și implicit al GAL.

Se pot asocia mai multe entități pe baza unui acord de parteneriat, solicitantul fiind unul din parteneri. Se va justifica utilitatea proiectului și implicarea în proiect de către fiecare partener.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Suma forfetară 10.000 euro/ schema

Pondere maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de 100% pentru acțiunile de promovare.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
3A	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/organizații de producători	3
6A	Număr de locuri de muncă nou create	Nu este cazul
1A	Cheltuieli publice totale	35.640 Euro

Denumirea măsurii - Inițierea de activități neagricole
CODUL Măsurii - Măsura 6.1/6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În rândul activităților non agricole, atât industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. În ciuda potențialului natural, cultural și patrimonial existent, a resurselor naturale și resurselor pentru producerea de energii alternative, numărul firmelor care activează în aceste domenii dețin o pondere extrem de redusă în industria prelucrătoare, respectiv turism.

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri). Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- Diversificarea economiei teritoriului LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea inițierii unor structuri de cazare altele decât pensiunile agroturistice, baza de agrement etc.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013
P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentară și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este complementara cu măsura M6.2 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților turistice este sprijinită exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forfetar prin M6.1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.1 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară și de orientare de piață a investițiilor sprijinite de M6.1 spre scheme de calitate. Sinergia cu măsura M6.4 este limitată la aria de intervenție a acesteia pentru beneficiile de comunicare, informare și promovare pe care accesul la internetul de bandă largă le oferă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor turistice, serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up). -art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.
- Persoanele fizice - fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își propun activități non-gricole.
-

Beneficiarii indirecti sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de **sumă forfetară** pentru finanțarea înființării de noi activități neagricole în teritoriul LEADER pe baza unui plan de afaceri.

Cerințele minime al planului de afaceri:

- Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice prezentei măsuri.
- Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementarea corectă a obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri.
- În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele realizate.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului.
- Situația economică inițială a beneficiarului
- Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activității neagricole
- Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri

Activitățile previzionate în scopul atingerii obiectivelor specifice propuse prin planul de afaceri

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Pentru proiectele de tip start-up

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;

- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Înregistrarea codului CAEN specific al activității în termen de 3 luni de la data semnării contractului de finanțare;
- Implementarea planului de afaceri cel târziu până la sfârșitul anului 4;

8. Criterii de selecție

- Vor fi selectate cu prioritate proiectele care utilizează energia produsă din surse regenerabile;
- investiții în diversificarea antreprenoriatului rural;

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

- Cuantumul sprijinului este de **30000 Euro/proiect pentru startup-uri fără activități de producție, respectiv de 50000 Euro/proiect pentru proiectele care includ activități de producție**
- Intensitatea sprijinului este de 90% din cuantumul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul se va acorda în 2 rate pe o perioadă de maximum 3 ani, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% în cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri.

Dosarul cererii de plată pentru a doua tranșă se depune după îndeplinirea conformității și a investițiilor propuse de beneficiar în planul de afaceri, dar nu mai devreme de al doilea an din Planul de afaceri.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	1
1A	Cheltuieli publice totale	213.657 Euro

Denumirea măsurii - Investiții în dezvoltarea turismului
CODUL Măsurii - Măsura 6.2 / 6A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În rândul activităților non agricole, atât industria prelucrătoare, cât și turismul, sectoare ce ar putea valorifica resursele și potențialul natural și cultural al zonei sunt foarte slab reprezentate. În ciuda potențialului natural, cultural și patrimonial existent, a resurselor naturale și resurselor pentru producerea de energii alternative, numărul firmelor care activează în aceste domenii dețin o pondere extrem de redusă în industria prelucrătoare, respectiv turism.

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Implementarea acestei măsuri este necesară pentru stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER prin susținerea financiară a întreprinzătorilor care realizează activități neagricole pentru prima dată (start-up în baza unui plan de afaceri). Măsura contribuie la: ocuparea unei părți din excedentul de forță de muncă existent, la diversificarea economiei din teritoriul LEADER, la creșterea veniturilor populației și a nivelului de trai, la scăderea sărăciei și la combaterea excluderii sociale.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiective specifice ale măsurii

- Diversificarea economiei teritoriului LEADER, dezvoltarea economică a zonei și eradicarea sărăciei
- dezvoltarea serviciilor pentru populație și alte activități economice
- crearea de locuri de muncă de calitate în teritoriul LEADER
- încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale
- dezvoltarea turismului prin încurajarea înființării unor structuri de cazare altele decât pensiunile agroturistice, baza de agrement etc.

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentară și silvic

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor alineatul 1a, punctul ii) activități neagricole în zone rurale

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

Măsura contribuie la inovare și protecția mediului

Proiectele selectate vor contribui la stimularea inovării prin activitățile economice nou înființate, prin contribuția adusă la dezvoltarea resurselor umane, prin crearea de locuri de muncă și combaterea sărăciei. Toate investițiile realizate în cadrul acestei măsuri vor fi din categoria celor „prietenoase cu mediul” fiind selectate cu prioritate proiectele care adoptă soluții de obținere a energiei din surse regenerabile.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.2 este complementara cu măsura M6.1 a SDL prin delimitarea tipului de intervenție, astfel dezvoltarea prin investiții a activităților turistice este sprijinită exclusiv de M6.2 în timp ce alte activități de diversificare a economiei rurale neagricole sunt sprijinite forfetar prin M6.1.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.2 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M1.2 pentru aportul acestor măsuri la dezvoltarea și sustenabilitatea investițiilor sprijinite de M6.1 pe baza formării, informării, transferului de cunoștințe și inovație. Sinergia cu măsura M3 este asigurată de posibilitățile de integrare superioară a schemelor de calitate susținute prin M3 pentru consumatorii de turism. Sinergia cu măsura M6.4 este limitată la aria de intervenție a acesteia pentru beneficiile de comunicare, informare și promovare pe care accesul la internetul de bandă largă le oferă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- stimularea activităților economice noi din sfera serviciilor pentru populație sau pentru alte activități economice neagricole din teritoriul GAL
- dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how
- crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Regulamentul nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul nr.807/2014 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (UE) nr. 178/2002 din 28 ianuarie 2002 care stabilește principiile generale și cerințele legii alimentelor, Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor și procedurile privind siguranța alimentelor

R (UE) nr. 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up). -art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia.
- Persoanele fizice - fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își propun activități non-gricole.

Beneficiarii indirecți sunt:

- consumatori din teritoriu și din regiune
- Persoanele din categoria populației active aflate în căutarea unui loc de muncă

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de rambursarea cheltuielilor eligibile plătite efectiv pentru finanțarea înființării de noi activități neagricole în domeniul turismului în teritoriul LEADER pe baza unui plan de afaceri.

Cerințele minime al planului de afaceri:

- Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice prezentei măsuri;
- În cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează sumele eligibile cheltuite, proportional în raport cu obiectivele realizate;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a ajutorului;
- Situația economică inițială a beneficiarului;
- Descrierea etapelor pentru dezvoltarea activităților turistice;
- Modalitatea de gestionare și implementare a planului de afaceri;
- Activitățile previzionate în scopul atingerii obiectivelor specifice propuse prin planul de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile previzionate în îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin planul de afaceri și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

Pentru proiectele de tip start-up

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;

- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în teritoriul GAL iar activitatea va fi desfășurată în teritoriul GAL;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Înregistrarea codului CAEN specific al activității în termen de 3 luni de la data semnării contractului de finanțare;
- Implementarea planului de afaceri cel târziu până la sfârșitul anului 4.

8. Criterii de selecție

- Vor fi selectate exclusiv proiectele de investiții în dezvoltarea activităților turistice

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în ghidul solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a unui proiect nu poate să depășească suma de 100.000 Euro contribuție publică. Rata maximă a sprijinului, contribuție publică, este de 50-70% funcție de condițiile stabilite în ghidul solicitantului.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	1
1A	Cheltuieli publice totale	356.083 Euro

Denumirea măsurii - Dezvoltarea satelor
CODUL Măsurii - M6.3 / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Serviciile de bază răspund nevoilor populației doar într-o mica masura.

Infrastructura educațională este insuficientă. Educația antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe), infrastructuri de tip “after school” se confruntă cu un deficit major în ceea ce privește infrastructura.

Mai mult decât atât condițiile de participare la cursuri și activități extrașcolare lasă mult de dorit, iar dotările sunt precare. În microregiune nu funcționează niciun centru de zi (de tip after-school).

Asigurarea Serviciilor medicale și serviciilor sociale

Rețeaua de unități medicale din teritoriu GAL a manifestat aceeași tendință din mediul rural în ultimii 20 de ani: s-a restructurat semnificativ, în sensul desființării unor dispensare medicale de stat și a policlinicilor, respectiv înființarea de cabinete medicale, farmacii, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, laboratoare de tehnică dentară, preponderent private. Cele mai multe dispensare necesită modernizări și aparatură actualizată.

În afara serviciilor sociale care se desfășoară în cadrul departamentelor specializate la nivelul primăriilor și la nivelul direcției județene pentru asistență socială, infrastructura și serviciile în microregiune sunt foarte deficitare.

Accelerarea fenomenului de îmbătrânire a populației, numărul mare de copii ai căror părinți lucrează în străinătate, creșterea numărului de persoane expuse riscului sărăciei impune ca necesitate accelerarea găsirii unor soluții de infrastructură și servicii adecvate și intensificarea parteneriatelor public-privat.

Pe teritoriul GAL nu există nici un centru multifuncțional de servicii sociale și medicale.

Infrastructură de agrement

Infrastructura de agrement este insuficientă pentru populația și potențialul turistic de dezvoltare al zonei.

Există interes crescut pentru amenajarea și dotarea centrelor de informare turistică, amenajarea spațiilor de picnic, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru practicarea sporturilor, parcurilor tematice pentru copii și tineri, bazelor sportive, terenurilor de sport, pistelor de atletism și biciclete, bazinelor de tratament cu ape termale etc.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- a) 3 - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

Obiectivele specifice ale măsurii sunt:

- dezvoltarea infrastructurii la scară mică;
- crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.
- valorificarea patrimoniului cultural și natural

Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(d) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente și

(e) investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

f) studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspectele socioeconomice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică;

g) investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instituții aflate în interiorul sau apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective;

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- Inovare
- Protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice:

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. În cadrul procesului de proiectare trebuie luate în considerare materialele care asigură impactul minim asupra mediului.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.3 este complementară cu măsura M6.4 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată

infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.5 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.6, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcție, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.3.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.3 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii din teritoriul GAL;
- Îmbunătățirea infrastructurii rurale crează premisele de dezvoltare a activităților economice din teritoriul GAL;
- Dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how;
- Conservarea identității rurale a teritoriului;
- Crearea de noi locuri de muncă

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE

Regulamentul (UE) nr.1305/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1303/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr.1407/2013 cu modificările și completările ulterioare;

Legislație Națională

Legea nr.1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;

Legea nr.215/2001 a administrației publice locale-republicată;

Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor;

Legea nr.489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată;

Ordinul nr.2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr.143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare

4. Beneficiari direcți/indirecti (grup țintă)

Beneficiarii direcți sunt:

- Comunele definite conform legislației în vigoare;
- ADI-uri format exclusiv din UAT-uri semnatare ale acordului de parteneriat;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult definite conform legislației în vigoare;

- Persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local;

Beneficiari indirecti (grup țintă):

- populația locală
- întreprinderi și societăți comerciale înființate și/sau dezvoltate în teritoriu
- ONG-uri din teritoriu

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2014, în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

(a) investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei;

(b) investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente;

(c) investiții orientate spre transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective.

(d) restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local;

(e) construcția, extinderea și/sau modernizarea drumurilor de acces la obiectivele de patrimoniu;

(f) restaurarea, conservarea și /sau dotarea obiectivelor din patrimoniul local;

(g) investiții în elemente de infrastructură cu rolul de creștere a calității vieții (spații verzi, utilizarea de material ecologic, eficiența energetică, reciclare);

(h) achiziția de echipamente TIC pentru îmbunătățirea serviciilor pentru populație;

(i) studii și analize pentru fundamentarea nevoilor de conservare și intervenție asupra patrimoniului local din teritoriul GAL;

(j) susținerea evenimentelor de promovare a identității comunitare (manifestări culturale, sportive, gastronomice);

(k) investiții în infrastructura comunitară cu impact social, formator sau incluziv.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să facă parte din categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;

8. Criterii de selecție

- Proiecte cu impact micro-regional;
- Exploatarea resurselor de energie regenerabilă;
- Gradul de acoperire a populației deservite;
- Investiția stimulează dezvoltarea mediului local de afaceri;
- Solicitanții care nu au primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
- Proiecte cu impact direct și indirect în generarea de locuri de muncă.

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului va fi stabilită astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit: 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică: 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit: 100%.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	35.000 locuitori
6B	Numar gospodarii rurale in dificultate, cu surse noi de venituri	90 gospodarii
6B	Număr de locuri de muncă nou create	Nu este cazul
1A	Cheltuieli publice totale	1.760.155 euro

**Denumirea măsurii - Investiții în infrastructură internet broadband
CODUL Măsurii - Măsura 6.4 / 6C**

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În prezent există o conectivitate slabă la internet în bandă largă în zonele rurale, atât în ceea ce privește acoperirea cât și viteza (acces redus la viteză broadband) cauzată atât de lipsa unei infrastructuri moderne TIC cât și de veniturile slabe ale populației rurale care se confruntă, implicit, cu un nivel scăzut de aptitudini TIC .

Există necesitatea dezvoltării unei rețele de comunicații în zonele rurale, inclusiv a unor servicii de internet în bandă largă în principalele puncte de interes precum centre comunale, librării, administrații locale, care să permită îmbunătățirea informării, un schimb mai bun de cunoștințe și o inovare intensificată în ferme și în exploatațile forestiere.

Modernizarea infrastructurii TIC și a serviciilor de comunicații în comunitățile locale va facilita o participare mai intensă a populației din spațiul rural la procesul de creștere economică, ducând astfel la reducerea disparităților legate de calitatea serviciilor dintre zonele rurale și centrele urbane.

Prin intermediul unei astfel de infrastructuri, spațiul rural va deveni mai atractiv pentru dezvoltarea socio-economică, inclusiv pentru inițierea și consolidarea afacerilor, pentru crearea de parteneriate pentru inovare în sensul facilitării schimbului de informații și a creării unei baze de cunoștințe comune, pentru activități de comunicații, analiză și planificare strategică, coeziune socială (instaurarea interesului social și a grupurilor culturale), pentru servicii de sănătate și de învățământ, on line.etc. Astfel, este posibilă diminuarea tendinței de scădere a populației rurale, în special a tinerilor și a persoanelor cu diferite specializări care vor fi motivați să rămână în spațiul rural în contextul îmbunătățirii condițiilor de viață.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală

- C. obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților
Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiective specifice ale măsurii

Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază, inclusiv accesul local la infrastructura de comunicații în bandă largă.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în

zonele rurale

Măsura corespunde obiectivelor art.Art. 20, Alineatul 1, litera (c)

Măsura contribuie la Domenii de intervenție 6B și 6C

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Măsura M6.4 contribuie la inovare, promovarea inovării și creează premisele bazei și vectorului de cunoștințe și novare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este complementară cu măsura M6.3 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.5 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. Similar, în cazul măsurii M6.6, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcție, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.4.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.4 este în sinergie cu măsurile M1.1și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură de comunicare le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Atragerea companiilor, făcând posibile locurile de muncă prin internet, furnizarea de servicii sanitare și îmbunătățirea educației și a accesului la serviciile publice.

3.Trimiteri la alte acte legislative

Reg. (UE) 1303/2013 , Reg. (UE) 1305/2013 - art 14, art 35 Reg. (UE) nr. 807/2014
Legea nr. 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelelor de comunicații electronice;

4.Beneficiari direcți/indirecți

Entitati publice si private,parteneriate.

Beneficiarii indirecti sunt:

Comunitățile locale din localitățile considerate „pete albe”

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant.

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Actiuni eligibile

Pentru proiecte de investiții

Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix.

Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale.

Actiuni neeligibile

Achiziția de teren și/sau clădiri;

Achiziția de echipamente second-hand;

Achiziția, producerea și distribuția de materiale promotionale.

7. Condiții de eligibilitate

7.1. Pentru proiectele de investiții

- Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată în spațiul rural fără acoperire broadband la punct fix, pe baza unei liste a zonelor albe întocmită și/sau agreată de autoritățile abilitate în domeniu (MSI/ANCOM);
- Solicitanții trebuie să prezinte toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare investiției;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiții;
- Solicitanții trebuie să prezinte avizele/autorizațiile de mediu, necesare investiției sau să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare, în domeniul mediului;
- În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile/acordurile/avizele solicitate înainte de semnarea contractului, proiectul devine neeligibil;

8. Criterii de selecție

- Proiectele care prin investiția propusă se adresează unui număr cât mai mare de gospodării;
- Proiectele a căror soluție tehnică oferă cea mai mare viteză de transfer al datelor pentru utilizatorul final;

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului pentru cheltuielile eligibile din proiect este de maxim 90%, valoarea proiectelor maxim 30.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6A	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	35.597 Euro
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	50

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Crearea rețelelor de internet, permite realizarea unor investiții în domenii precum: securitate, e-guvernare, promovarea turismului, largirea pieței de desfacere, e-learning.

Denumirea măsurii-Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate

CODUL Măsurii - Măsura M6.5/6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1.Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea condițiilor de viață a grupurilor marginalizate.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea educației preșcolare grupurilor marginalizate, în special a etniei rome.
- crearea infrastructurii necesare activităților educative
- sprijinirea creșterii cunoștințelor generale în familii marginalizate

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 4 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este complementară cu măsura M6.4 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.3 este definită de destinația tipului de infrastructură și de natura și tipul beneficiarilor direcți și indirecti. În cazul măsurii M6.6, tipul de intervenție, altul decât investițiile în infrastructură și natura beneficiarilor direcție, grupuri etnice, cu prioritate etnia romă, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.5 destinată exclusiv sprijinirii investițiilor în infrastructura socială și de educație pentru grupurile marginalizate.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.5 este în sinergie cu măsurile M1.1și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele de infrastructură civică, socială și

culturală le aduc și amplifică impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din grupurile marginalizate în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația marginalizată sau în dificultate.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Activitatea propriu-zisă este asigurarea accesului copiilor preșcolari de etnie romă la activități educative cu participarea părinților. Dat fiind faptul, că activitatea educațională va fi realizată în mai multe direcții, se poate spune, că se va realiza un fel de club pentru mame cu copii, dar, datorită faptului că majoritatea activităților pune centrul de greutate pe educarea copiilor, vorbim totuși de "club" preșcolar. Aici copii derulează, după în program prestabilit, activități educative în mod jucăuș, în care sunt implicați și părinții. Totodată se caută posibilitatea de a organiza cursuri și adulților (în afara acestui program) pe diferite teme, cum ar fi elemente de gospodărire, igienă, educație familiară, etc. După necesități, locul unde se desfășoară activitatea educațională poate fi dotată cu o spălătorie, grupul social poate fi extins cu baie, și poate fi atașată o bucătărie, care pe de o parte asigură alimente pentru copii, pe de altă parte prezintă baza unor cursuri pentru mame în domeniul gospodăririi familiare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Populația de etnie romă și de alte etnii
- Comune,
- Asociații și fundații,

4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri marginalizate

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Pentru proiecte de investiții

Asigurarea infrastructurii necesare pentru educație:

- construirea cladirilor
- modernizarea clădirilor;

- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor

Asigurarea infrastructurii necesare pentru educație:

- construirea clădirilor
- modernizarea clădirilor;
- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor

Activități educative:

- achiziționarea de echipamente;
- achiziționare de rechizite;
- programe speciale (conform unei analize de nevoi locale);
- transporturi ocazionale în vederea realizării programelor speciale (vizite, excursii, etc.)

Alte tipuri de activități:

- organizarea activităților de sărbătoare;
- cursuri pentru părinți pe diferite teme legate de familie, economie, igienă, planificare familială, etc.
- realizare de materiale informative și promoționale;
- realizare de materiale educaționale;
- realizare de studii și evaluări

7. Condiții de eligibilitate

7.1. Pentru proiectele de investiții

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- construirea și/sau modernizarea clădirilor;
- amenajarea terenurilor;
- dotarea clădirilor;
- obținerea avizelor de funcționare;
- achiziționarea de echipamente;
- achiziționarea de echipamente;
- achiziționare de rechizite;
- plata experților;
- transport;
- organizarea activităților;
- realizare de materiale informative și promoționale;
- realizare de materiale educaționale;
- studii și analize;
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului.

8. Criterii de selecție

- caracterul de dificultate, respectiv marginalizare socială al beneficiarilor;

- numărul populației deservite;

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații non-guvernamentale, iar în cazul beneficiarilor privați intensitatea sprijinului este de 90%. În cazul în care participarea la program este asigurată în mod gratuit, intensitatea sprijinului este de 100% și pentru această categorie.

Valoarea unui proiect înaintat de către beneficiarii eligibili va fi de maxim 20.000 euro.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	1.500 locuitori
6B	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	23.744 euro

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile marginalizate din mediul rural, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

Denumirea măsurii-Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă) CODUL Măsurii - Măsura M6.6/6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii

Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013

Obiectivul de dezvoltare rurală este îmbunătățirea integrării grupurilor și minorităților etnice în viața societății.

Obiectivul specific local al măsurii

- asigurarea cadrului de manifestare a tradițiilor și elementelor specifice minorităților etnice, în special a etniei rome;
- Asigurarea accesului la infrastructura necesară exprimării și manifestării specifice;
- sprijinirea promovării vizibilității grupurilor minorităților etnice și a realizărilor acestora.

Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013

Măsura contribuie la prioritatea 6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale din art. 5, Reg. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 4 din Reg.(UE) nr.1305/2013

Este în concordanță cu cel de-al treilea obiectiv Strategic Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă, definit în Regulamentul UE nr. 1305/2013, art.4

Contribuția la domeniile de intervenție

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6.B. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale, prevăzute la art. 5, Reg. 1305/2013

Contribuția la obiectivele transversale ale Reg.(UE) 1305/2013

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. 1305/2013 legate de inovare prin asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din grupurile minorităților etnice din mediul rural, cu accent deosebit pe etnia romă.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: măsura M6.6 este complementară cu măsura M6.4 din SDL prin natura investițiilor sprijinite, M6.4 fiind exclusiv dedicată infrastructurii de comunicare internet de bandă largă. Complementaritatea cu măsura M6.5 este definită de destinația tipului de infrastructură (exclusiv socială) și de natura și tipul beneficiarilor indirecti, aparținând exclusiv grupurilor marginalizate. În cazul măsurii M6.3, tipul de intervenție, investițiile în principal în infrastructură și natura beneficiarilor direcți și indirecti, realizează delimitarea complementarității cu măsura M6.6 dedicată exclusiv acțiunilor de integrare a minorităților etnice, inclusiv etnia romă.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: măsura M6.6 este în sinergie cu măsurile M1.1 și M 1.2 prin natura transversală a acestora și cu măsurile M2.1, M2.2, M2.3, M3, M6.1 și M6.2 ale SDL prin efectele convergente pe care elementele integrare socială și culturală le aduc și contribuie la impactul potențial al intervențiilor susținute prin celelalte măsuri. Sinergia

este amplificată de posibilitatea integrării experiențelor și cunoștințelor generate de implementarea celorlalte măsuri spre persoanele din minoritățile etnice în scopul multiplicării efectului produs de acestea și a creșterii șanselor de integrare economică și socială sustenabilă pentru populația de alte etnii, în special de etnie romă.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii constă din posibilitatea organizării de evenimente special dedicate minorităților etnice și în special etniei romă, evenimente prin care aceștia pot proceda la o integrare activă în viața comunităților din care fac parte. Integrarea poate fi realizată prin activități de promovare a valorilor specifice grupurilor etnice, a deschiderii spre dezvoltarea colaborării inter-etnice, la integrarea profesională și/sau economică a tradițiilor, obiceiurilor și produselor rezultate din implementarea activităților meșteșugărești tradiționale.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Hotărârea Guvernului nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romă pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți

- Comune,
- Asociații și fundații,

4.2. Beneficiarii indirecți

- Grupuri ale minorităților etnice

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr. 1303/2013)

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Organizare de evenimente ocazionate de sărbători sau obiceiuri și tradiții;
- Achiziționarea sau producerea de materiale specifice în scopul promovării;
- Organizarea de ateliere de transmitere a tradițiilor și meșteșugurilor;
- Organizare de zile deschise în producerea de produse tradiționale, artizanale și meșteșugărești;
- Producerea și distribuirea de materiale informative și de promovare;
- Producerea și distribuirea de materiale educaționale și de formare;

7. Condiții de eligibilitate

Sunt eligibile toate tipurile de operațiuni care sunt în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, prioritățile stabilite pentru dezvoltarea locală - LEADER și obiectivele și prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare Locală:

- achiziționarea de echipamente
- achiziționare de rechizite
- plata experților
- transport
- organizarea activităților
- realizare de materiale informative și promoționale
- realizare de materiale educaționale
- alte cheltuieli justificate pentru implementarea proiectului

8. Criterii de selecție

- caracterul etnic al beneficiarilor direcți, cu prioritate pentru populația de etnie romă
- numărul populației deservite,

9. Sume aplicabile și rata sprijinului

Ponderea maximă a intensității sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% pentru proiecte înaintate de comune sau organizații non-guvernamentale, iar în cazul beneficiarilor privați intensitatea sprijinului este de 90%. În cazul în care participarea la program este asigurată în mod gratuit, intensitatea sprijinului este de 100% și pentru această categorie.

10. Indicatori de monitorizare

Domenii de intervenție	Indicator de monitorizare	Valoare
6B	Populația netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	100 locuitori
6B	Număr de locuri de muncă nou create	0
1A	Cheltuieli publice totale	11.853 euro

Caracterul inovativ al măsurii derivă din următoarele:

Asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea minorităților etnice din mediul rural bazat pe moștenirea culturală, tradiții, obiceiuri, specificități și meșteșuguri sau produse artisanale și culturale ale acestora, cu accent deosebit pe caracterul etnic și în special din etnia romă.

CAPITOLUL VI: Descrierea complementarității și/sau contribuției la obiectivele altor strategii relevante (naționale, sectoriale, regionale, județene etc.)- max. 3 pag.

Complementaritatea și contribuția sinergică a SDL și a abordării proiectate prin Planul de Management al Geoparcului Dinozaurilor Țara Hațegului(GDTH)¹ este realizată de manieră transversală și punctual pentru patru dintre cele cinci teme propuse de PM GDTH, respectiv prin intermediul tuturor celor 10 obiective propuse de Plan, pentru:

- TEMA 1: Protejarea și managementul geodiversității și biodiversității
- TEMA 2: Dezvoltarea destinației de geo turism și ecoturim Țara Hațegului - Retezat
- TEMA 3: Susținerea unor programe de dezvoltarea durabilă a comunităților locale din Țara Hațegului
- TEMA 4: Conștientizare, informare și educație

Prima tema referitoare la Protejarea și managementul geodiversității și biodiversității este atât complementară cât și în relație de sinergie cu obiectivele măsurilor cuprinse în SDL care fac referire la componente de biodiversitate și arii protejate în interiorul microregiunii. Cu excepția măsurilor M1.1, M6.3, M6.4, M6.5 și M6.6 toate celelalte măsuri se găsesc în relație directă, în special sinergică, cu obiectivele Temei 1.

Dezvoltarea turismului așa cum este cuprinsă în Tema 2 a PM GDTH este în strânsă complementaritate cu măsurile M6.1 și M6.2 ale SDL ce acoperă inițiativele de dezvoltare și sprijinire a economiei rurale și în special a turismului rural și agro-turismului, dar în egală măsură, cele două concură sinergic la oportunitățile de creștere și dezvoltare a turismului prin acțiuni specifice de promovare și atragere a potențialilor turiști. Tot sinergică este contribuția măsurilor legate de dezvoltarea activităților agricole (patru măsuri), schemelor de calitate și lanțurilor scurte, sau transferului de cunoștințe și inovații prin structuri asociative, deși în acest caz beneficiile de scară sunt generate indirect prin acțiunea specifică și impactul implementării respectivelor măsuri.

Dezvoltarea durabilă a comunităților locale din teritoriul GDTH este nu doar complementară măsurilor din SDL în ansamblul lor, dar este sinergic sprijinită de intervențiile acestora, până la punctul la care relația dintre acestea poate fi asimilată condiționalității. Ca temă transversală planului, dezvoltarea durabilă reprezintă premisele sustenabilității oricăror abordări de dezvoltare, în special în cazul comunităților locale din teritoriul acoperit de cele doua instrumente strategice, care au probat un grad ridicat de reziliență în termeni de dezvoltare rurală.

Tema 4 a Planului de Management pentru Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului, respectiv obiectivele direcționate spre creșterea gradului de conștientizare, dezvoltarea și susținerea activităților de informare și o componentă consistentă de educație și formare în spiritul dezvoltării și promovării teritoriului sunt sinergice de manieră transversală tuturor priorităților și măsurilor SDL. Complementaritatea este adresată la nivel de conținuturi în timp ce efectul sinergic indus de intervențiile specifice obiectivelor acestei teme este atins prin impactul acțiunilor întreprinse ulterior intervențiilor de formare, informare și educație, ca impact. Creșterea gradului de conștientizare este atinsă prin activitățile de

¹Plan de Management pentru Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului
http://www.anpm.ro/documents/21661/2534773/PN+GDTH_Planul+de+management_Proiect+pentru++++aprobare_2015.pdf/d03e0940-fe7a-4e24-813a-57b553ce4762

Asociația Microregiunea Tara Hategului - Tinutul Padurenilor GAL

tel/fax 0354 411 150, email:padurenihd.leader@gmail.com

formare și informare pentru participanții direcți, iar ulterior multiplicată prin acțiunile specifice ale acestora spre locuitorii și vizitatorii teritoriului. Complementarea conținuturilor prin acțiunile specifice de informare și animare, ca și cele de formare realizate prin intermediul SDL, de la scara utilizării interne, pentru personalul propriu, ulterior la scara beneficiarilor măsurilor și la scara populației din teritoriul microregiunii, contribuie la creșterea valorii adăugate pentru ambele categorii de intervenții, de manieră sinergică.

Complementaritatea între PM GDTH și SDL este atât de strânsă încât intervenții specifice ale planului identifică instrumentul de acțiune în obiectul intervențiilor viitoare ale SDL. O parte dintre obiectivele planului indică resurse specifice activității de dezvoltare locală rurală ce urmează a fi mobilizate de GAL prin intermediul SDL. Această legătură demonstrează nu numai un grad înalt de cunoaștere a nevoilor teritoriului, dar și un pronunțat realism în abordarea surselor și resurselor pentru activități specifice în soluționarea problemelor și nevoilor de dezvoltare durabilă a microregiunii, respectiv teritoriului.

Conlucrarea între structurile responsabile de implementarea celor doua instrumente de dezvoltare strategică este mai mult decât evidentă, iar colaborarea la activitățile de programare au demarat cu input-urile specifice la proiectarea Planului de Management și continuă cu aporturile substanțiale ale echipei geoparcului la structurarea elementelor specifice Strategiei de Dezvoltare Locală în direcția și sensul menționate anterior atât în spiritul complementarității, cât mai ales al efectelor sinergice ce urmează a fi produse de cele doua intervenții de dezvoltare strategică.

Avand in vedere ca strategia judeteana elaborata de Consiliul Judetean Hunedoara se afla in lucru, GAL-ul a solicitat Consiliul Judetean Hunedoara includerea strategiei de dezvoltare locala a Microregiunii Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL- 26 comune in strategia judeteana. De asemenea, precizam ca trei persoane din echipa GAL fac parte din Comitetul Consultativ de elaborare a strategiei judetului Hunedoara. Nu in ultimul rand, mentionam ca in elaborarea SDL a Microregiunii s-a tinut cont de strategiile de dezvoltare locala a celor 26 comune membre GAL.

CAPITOLUL VII: Descrierea planului de acțiune- Max. 3 pag.

În urma emiterii deciziei de autorizare de către AM PNDR, Asociația Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL își va începe activitatea, respectând prevederile Fișei Măsurii LEADER, ale Deciziei/Contractului de finanțare cu AFIR, ghidul solicitantului și manualele de procedura.

Structura și modul de funcționare a GAL-ului permit o implementare eficientă a acțiunilor propuse. Unul dintre cele mai importante argumente care evidențiază eficiența funcționării GAL este reprezentată de către rezultatele atinse în perioada de programare 2007-2013/2015, respectiv: 96 contracte semnate de către beneficiari publici și privați (proiectele fiind implementate cu succes și recuperate cheltuielile efectuate), 2 proiecte de cooperare implementate, implementarea cu succes și recuperarea integrală a sumelor aferente funcționării GAL (măsură 431.2). Toate aceste aspecte subliniază impactul pozitiv al GAL în teritoriu precum și structura eficientă de funcționare.

La nivelul GAL va funcționa următoarea structură organizatorică: 1) **Adunarea Generală**-organul de conducere, alcătuit din totalitatea membrilor (107 membrii); 2) **Consiliul Director**- format din membri ai parteneriatului- 7 persoane; 3) **Comisia de Cenzori**- 3 cenzori; 4) **Comitetul de selecție a proiectelor**-alcătuit din 7 persoane (reprezentanți ai autorităților publice și organizațiilor care fac parte din parteneriat); 5) **Echipa de implementare a SDL- Personal angajat**. Sarcinile și responsabilitățile sunt definite în Anexa 8 la SDL- Atribuțiile fiecărei funcții.

Mai jos prezentăm **calendarul estimativ de activităților**, responsabili pentru implementarea acțiunilor precum și resursele materiale și financiare necesare implementării acțiunilor.

Anul	1		2		3		4		5		6		7		Responsabili implementare acțiuni						
	1 20 16	2 20 17	3 20 17	4 20 18	5 20 18	6 20 19	7 20 19	8 20 20	9 20 20	10 20 21	11 20 21	12 20 22	13 20 22	14 20 23	Dir. Executiv	Manager proiect	Facilitator comunitar	Evaluator proiect	Secretar	Resp. financiar	
Animarea teritoriului															X	X	X				
Intocmirea procedurii de selecție a proiectelor și a documentației aferente															X	X		X			
Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție - măsura de infrastructură socială, măsura															X	X				X	

Cheltuieli	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	An 6	An 7	Total
Personal	83333	83333	83333	63333	63333	63333	63333	503331
Servicii consultanta externalizate	7000	7000	0	5949	0	0	0	19949
Studiu de zona	0	0	0	5000	0	0	0	5000
IT hardware si software	2200	9000	0	0	0	0	0	11200
Servicii IT si actualizare site	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	14000
Gazduire	100	100	100	100	100	100	100	700
Audit	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	17500
Contabilitate	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	10500
Echipamente si mobilier	0	1.000	1000	0	0	0	0	2000
Consumabile	3000	3000	3000	2500	500	500	2500	15000
Comunicare	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	8400
Transport (carburant)	2700	2700	2700	2700	2700	2700	2700	18900
Mijloace de transport	0	18000	0	0	0	0	0	18000
Chirie	1800	1800	1800	1800	1800	1800	1800	12600
Utilitati	2700	2700	2700	2700	2700	2700	2700	18900
Informare, promovare	4000	4000	4000	3000	0	0	3000	18000
Participare la RNDR, retele, FNGAL	500	500	500	500	500	500	500	3500
Servicii medicina muncii, SSM, cenzor	2500	2500	2500	2500	2500	2500	2500	17500
Instruiri angajati GAL si lideri locali	6000	6000	0	0	0	0	0	12000
Total cheltuieli	123033	148833	108833	97282	81333	81333	86333	726980

Resurse financiare externe utilizate

Categorie venituri	An 1	An 2	An 3	An 4	An 5	An 6	An 7	Total
Cotizatii membri	28600	28600	28600	28600	28600	28600	28600	200200
2% din impozit	3000	3000	3000	3000	3000	3000	3000	21000
Donatii si sponsorizari	0	0	0	0	0	0	0	0
Total venituri	31600	31600	31600	31600	31600	31600	31600	221200

Resurse materiale necesare implementarii adecvate a actiunilor propuse provin, pe de o parte din sursele proprii detinute de catre GAL iar pe de alta parte se vor achizitiona resurse materiale prin bugetul de functionare a GAL.

GAL-ul detine parte din resurse materiale necesare pentru implementarea eficienta a actiunilor, respectiv: mobilier si unitati de arhivare, aparatura si echipamente IT,

Asociatia Microregiunea Tara Hategului - Tinutul Padurenilor GAL
tel/fax 0354 411 150, email:padurenihd.leader@gmail.com

conexiuni internet, alte echipamente necesare. Avand in vedere faptul ca GAL-ul nostru reprezinta peste 50% din suprafata jud. Hunedoara, avand in componenta 26 comune, pentru a se asigura implementarea SDL la cei mai inalti parametrii, o parte din resursele materiale se vor achizitiona prin intermediul bugetului de functionare al GAL. Mentionam faptul ca exista o corelare perfecta intre actiunile propuse, resursele umane, financiare si materiale existente si cele care se vor achizitiona.

CAPITOLUL VIII: Descrierea procesului de implicare a comunitatii locale in elaborarea strategiei- max. 2 pag.

Asociația Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL a semnat decizia de finantare D19100000011552200001 in data de 17.12.2015 privind implementarea proiectului “Strategia de Dezvoltare Locala a Microregiunii Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL 2014-2020”, finantat prin sub masura 19.1 “Sprijin pregătitor pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală” din PNDR 2014-2020.

Activitatile realizate la nivelul teritoriului GAL (26 comune) privind implicarea comunitatii locale in elaborarea startegiei vizeaza actiuni de **animare, informare, consultare, grupuri de lucru tematice.**

Activitatile derulate de catre GAL in conformitate cu raportul intermediar aprobat de catre OJFIR Hunedoara cu adresa nr. 18/29.03.2016 sunt prezentate mai jos.

Act. 1- Asigurarea suportului informational si logistic necesar organizarii si implementarii a 26 de intalniri de animare si a 9 intalniri de informare

Actiunile derulate au vizat:

- contractarea personalului intern pentru activitatile de animare
- pregatirea si realizarea materialelor pentru intalnirile de animare si informare: mape, pliante, afise, roll-up, alte materiale
- asigurarea logistica a deplasarilor de animare si informare

Act. 2- Organizarea si animarea a 26 de intalniri, cate o intalnire in fiecare din cele 26 UAT membre ale parteneriatului, pentru un total de 520 de participanti publici si privati

Actiunile derulate au vizat:

- pregatirea materialelor necesare- chestionar, materiale prezentare
- organizarea a 26 de intalniri de animare in cele 26 comune membre GAL, respectiv: Banita, Baru, Batrina, Bretea Romana, Bunila, Cerbal, Cirjiti, Densus, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Lapugiu de Jos, Lelese, Lunca Cernii de Jos, Pestisu Mic, Pui, Rachitova, Rau de Mori, Rusca Montana, Salasu de Sus, Sarmizegetusa, Santamaria Orlea, Teliucu Inferior, Toplita, Totesti, Vetel.

-realizarea minutei intalnirilor

Spatiile de organizare si derulare a actiunilor de animare au fost puse la dispozitie cu titlu gratuit de catre fiecare UAT.

Act.3- Organizarea a 9 de intalniri de informare in UAT-urile membre ale parteneriatului cu un numar mai mare de 2000 de locuitori, pentru un total de 180 de participanti publici si privati

Actiunile derulate au vizat:

- pregatirea suportului informational
- participarea la intalniri, sustinerea prezentarilor si sesiunilor de intrebari-raspunsuri in 9 comune membre GAL, respectiv: Baru, Bretea Romana, Dobra, Teliucu Inferior, Pui, Rau de Mori, Salasu de Sus, Sintamaria -Orlea, Veșel.
- realizarea minutei intalnirilor

Act.4- Sustinerea activitatilor de informare si diseminare

Actiunile derulate au vizat:

- publicarea a doua articole de presa
- realizarea unei sectiuni web dedicata proiectului,

<http://tarahategului-tinutulpadurenilor-gal.ro/>

-distribuirea de mape, pliante si instalarea de afise ce reflecta activitatile si rezultatele asteptate ale parteneriatului

Act. 5- Structurarea si sustinerea activitatilor grupurilor de lucru tematice

Actiunile derulate au vizat:

-organizarea si constituirea grupurilor de lucru tematice

-realizarea materialelor aferente intalnirilor

Cele 4 grupuri de lucru tematice au vizat domeniile: social si infrastructura verde, diversificare economica si sustenabilitate, inovatie si competitivitate, asociere si cooperare.

Grupurile tematice s-au desfasurat in comunele Ghelari, Sarmisegetuza, Dobra, Vetel.

Act. 6- Dezbaterea alternativelor strategice in 3 intalniri de consultare pentru conturarea directiilor de dezvoltare si orientare finala a strategiei de dezvoltare locala si validarea strategiei in cadrul intalnirii finale de consultare

Actiunile derulate au vizat:

-organizarea si asigurarea logistica a celor 3 intalniri de consultare (in comuna Ghelari, Santamaria Orlea, General Berthelot si a intalnirii de validare (in comuna Vetel)

-colectare date.

Rezultatele planificate prin cererea de finantare precum si rezultatele atinse in urma implementarii actiunilor sunt prezentate in tabelul de mai jos. Eficienta derularii activitatilor precum si a procesului de implicare a comunitatii in elaborarea SDL este evidentiata de catre rezultatele atinse care sunt superioare comparativ cu cele planificate initial.

Mentionam faptul ca in procesul de implicare a comunitatii in elaborarea SDL cu toate etapele sale s-a promovat egalitatea de sanse intre barbati si femei, prevenirea discriminarii pe criterii de sex, etnie, religie, varsta, etc.

Rezultate planificate (conform Cererii de Finantare)	Rezultate obținute
Activitatea 1: 250 afise, 1000 pliante, 1000 mape, 2 rollup-uri, Personal intern pentru implementarea activitatilor de animare:1	Activitatea 1: 250 afise, 1000 pliante, 1000 mape, 2 rollup-uri Personal intern pentru implementarea activitatilor de animare:1
Activitatea 2: 26 intalniri animare, 520 participanti la intalnirile de animare, 26 minute ale intalnirilor	Activitatea 2: 26 intalniri animare, 696participanti la intalnirile de animare, 26 minute ale intalnirilor, 600 chestionare
Activitatea 3: 9 intalniri de informare, 180 participanti, 9 minute	Activitatea 3: 9 intalniri de informare, 254 participanti, 9 minute
Activitatea 4: 2 articole de presa , 1 site web actualizat	Activitatea 4: 2 articole de presa , 1 site web actualizat
Activitatea 5: 4 grupuri de lucru tematice, 20 participanti la grupurile de lucru tematice.	Activitatea 5: 4 grupuri de lucru tematice, 26 participanti la grupurile de lucru tematice.
Activitatea 6: 3 intalniri de consultare, 1 intlnire validare strategie, 100 participanti.	Activitatea 6: 3 intalniri de consultare, 1 intlnire validare strategie, 116 participanti.

CAPITOLUL IX: Organizarea viitorului GAL- Descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare si control a strategiei- max. 5 pag.

Funcțiile administrative pentru implementarea SDL sunt în conformitate cu Fisa sub-Masurii 19.4 “Sprijin pentru consturile de functionare și animare” și acopera prin competențele acestora, activitățile prevăzute în planul de acțiune:

- Pregătirea și publicarea apelurilor de selecție, în conformitate cu SDL;
- Animarea teritoriului;
- Analiza, evaluarea și selecția proiectelor;
- Monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- Verificarea conformității cererilor de plată pentru proiectele selectate(cu excepția situațiilor în care GAL este beneficiar);
- Monitorizarea proiectelor contractate;
- Întocmirea cererilor de plată, dosarelor de achiziții aferente costurilor de functionare și animare;
- Aspecte specifice domeniilor: financiar, contabilitate, juridic, audit etc.

MECANISMUL DE GESTIONARE A SDL

Asociația/GAL, este responsabilă pentru administrarea și implementarea SDL în mod eficient, eficace și corect în raport cu obiectivele acesteia și în conformitate cu măsura 19 LEADER, legislația națională și europeană. Evaluarea proprie și monitorizarea permanentă vor fi axate pe valoarea adăugată a abordării LEADER, eficiența și eficacitatea pentru a asigura o gestionare adecvată. Activitățile de animare/informare/promovare sunt importante pentru stimularea procesului de dezvoltare locală și vor fi proporționale cu nevoile identificate de GAL la nivelul teritoriului.

GAL va utiliza diferite mijloace pentru a informa comunitatea locală cu privire la posibilitățile de finanțare existente (întâlniri de lucru și evenimente publice, mass media locală, pliante și publicații proprii, pagini de internet, informări în cadrul ședințelor de Consiliu Local) inclusiv prin intermediul membrilor GAL. Menționez faptul că încă din perioada exercitiului financiar precedent GAL-ul a creat un mecanism eficient de gestionare a SDL prin înființarea unei rețele de reprezentanți ai fiecărui UAT (desemnați prin HCL/Decizie a primarului) cu rol de agent de dezvoltare locală în raport cu GAL-ul.

MECANISMUL DE MONITORIZARE prevede un dispozitiv riguros și transparent de vizualizare a modului în care are loc gestionarea tehnică-financiară-contabilă a implementării strategiei de dezvoltare, care să permită colectarea sistematică și structurarea periodică, lunară/ anuală a datelor cu privire la activitățile desfășurate și proiectele depuse de beneficiarii GAL.

Sursele de informare pentru monitorizarea stadiului implementării proiectelor derulate la nivelul GAL sunt:

- Cererile de finanțare ale proiectelor și anexele acestora- mai exact informațiile financiare și valoarea estimată a indicatorilor de rezultat;
- Dosarele de plată (platile parțiale și finale) întocmite de către beneficiari - pentru cuantificarea cheltuielilor deja efectuate; inclusiv diferențele provenite din procedura de achiziții publice;
- Fișele de verificare pe teren întocmite în urma vizitelor de verificare.

Pentru evidențierea gradului de implementare a SDL, pe baza documentelor menționate, GAL va întocmi fișe/documente solicitate și de AFIR care va cuprinde toate informațiile cu privire la evoluția implementării atât a proiectelor depuse la GAL, cât și a funcționării GAL.

Monitorizarea proprie a strategiei va constitui o prioritate pentru GAL: monitorizarea proiectelor, monitorizarea îndeplinirii obiectivelor GAL, monitorizarea funcționării.

MECANISMUL DE EVALUARE

Evaluarea presupune elaborarea unui dispozitiv clar de organizare a înregistrării și a unor sugestii și remarci privind rezultatele implementării proiectelor în cadrul SDL. De asemenea, evaluarea este o activitate structurată pe o bază bine stabilită și presupune elaborarea unui set de indicatori (considerați relevanți în reflectarea eficienței obținute în urma implementării proiectului) și a unor metodologii de evaluare.

Evaluarea se realizează cu scopul de a îmbunătăți calitatea implementării proiectelor și implicit a Strategiei de Dezvoltare Locală, prin analiza eficienței, adică a celei mai bune relații dintre resursele angajate și rezultatele atinse și a eficacității programului, însemnând măsura în care obiectivele au fost atinse.

Monitorizarea este procesul continuu de colectare a informațiilor relevante despre modul de desfășurare a unor acțiuni, în timp ce evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării cu scopul de a analiza modul în care o acțiune respectivă și-a atins ținta și au avut eficiența scontată.

Monitorizarea și evaluarea vor asigura implementarea efectivă și la timp a proiectelor, managementul finanțelor publice, inclusiv administrarea adecvată a resurselor proiectului și monitorizarea efectivă și evaluarea activităților și rezultatelor acestuia.

MECANISMUL DE CONTROL

Controlul presupune stabilirea unui sistem de verificare al respectării planificării legate de implementarea strategiei de dezvoltare. Activitățile de monitorizare și control al implementării SDL se regăsesc în responsabilitatea a două funcții de conducere care își asumă procesul de luare a deciziilor, respectiv Directorul executiv al GAL-8 ore și Managerul de proiect-8 ore/zi. Monitorizarea se va realiza prin analiză detaliată și centralizarea periodică a informației cu scopul de a fundamenta procesul de luare a deciziei, asigurând transparența în luarea deciziei și furnizând o bază pentru viitoarele acțiuni de evaluare.

Mecanismul de control include: organele de conducere și control ale Asociației/GAL, respectiv Adunarea Generală, Consiliul Director, Președinte/Responsabil legal, inclusiv controlul financiar-contabil care este exercitat de comisia de cenzori și de către auditor.

Monitorizarea reprezintă procesul de colectare de informații iar **evaluarea** presupune acordarea unui calificativ pe baza analizei informațiilor care au fost colectate: asigurarea respectării regulilor de procedură; utilizarea documentelor tip; documentarea indicatorilor de analiză și evaluare; respectarea convențiilor și anexelor tehnice și financiare; calitatea gestionării dosarelor până la momentul arhivării acestora, care vizează ritmul în care un dosar este depus, instrumentat;

În Regulamentul de Organizare și Funcționare se vor regăsi activitățile prevăzute în art 34 al Regulamentului(UE) nr 1303/2013, precum și activitățile prevăzute în planul de acțiune. După selectarea SDL, GAL, va proceda la întocmirea **Regulamentului de Organizare și Funcționare** care va avea următoarea structură:

1. Dispozitii generale - baza legala de organizare si functionare;
2. Structura organizatorica si principalele tipuri de relatii functionale;
3. Domeniile de activitate ale GAL-ului, autoritatile competente si organismele responsabile masura 19 LEADER si cu implementarea proiectelor realizate in baza masurilor SDL;
4. Functionarea GAL-ului - atributiile principale ale GAL-ului; atributiile si responsabilitatile resurselor umane;
5. Primirea, Evaluarea, Selectia, Monitorizarea proiectelor
6. Monitorizare, Control si Evaluare implementare SDL.
7. Dispozitii finale.

Sarcinile ce revin GAL conform art 34 al Regulamentului(UE) nr 1303/2013 sunt obligatorii si esentiale pentru implementarea cu succes a SDL si vizeaza:

(a) Consolidarea capacitatii actorilor locali relevanti de a dezvolta si implementa operatiunile, inclusiv promovarea capacitatilor lor de management al proiectelor, prin:

- Organizarea de instruirii si cursuri pentru actorii locali relevanti, in managementul de proiecte pentru sustinerea dezvoltarii economice durabile a comunitatii, sprijinirea mediului de afaceri si asigurarea unui management performant pentru a dezvolta si implementa servicii publice prestate in interesul populatiei;
- Organizarea actiunilor specifice de informare si promovare a potentialilor beneficiari privind implementarea SDL;
- Activitatile care vor fi derulate de catre Asociatie/ GAL, in vederea asigurarii implementarii strategiei de dezvoltare locala pentru perioada 2014-2020 se vor realiza atat prin angajatii GAL care vor gestiona relatiile cu publicul larg cat si cu potentialii beneficiari ai masurii 19 LEADER, prin realizarea activitatilor de informare dar si prin intermediul canalelor media;
- Realizarea vizitelor de lucru, a schimburilor de bune practici si expertiza in vederea consolidarii capacitatii de a dezvolta si implementa proiecte finantate pe masura 19 LEADER;
- Cooperarea cu alte teritorii incluse in strategii de dezvoltare locala care contribuie la facilitarea transferului si adaptarea inovatiilor dezvoltate in alte zone;
- Reprezentantii Asociatiei /GAL vor asigura diseminarea informatiilor de interes public prin organizarea sau participarea la evenimente publice;
- Organizarea de seminarii tematice avand in vedere perfectionarea profesionala in managementul fondurilor europene masurii 19 LEADER;
- Participarea la targuri si expozitii nationale si internationale;

(b) Conceperea unei proceduri de selectie nediscriminatorii si transparente si a unor criterii obiective in ceea ce priveste selectarea operatiunilor, care sa evite conflictele de interese, care garanteaza ca cel putin 51% din voturile privind deciziile de selectie sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autoritati publice si permite selectia prin procedura scrisa;

Asociatia GAL isi va elabora proceduri de selectie proprii, nediscriminatorii si transparente, in care va fi descris procesul de evaluare si selectie al proiectelor, inclusiv procedura de solutionare a contestatiilor. Aceste proceduri vor fi aprobate de Consiliul Director iar pentru transparenta vor fi publicate pe pagina web a GAL-ului.

(c) Asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei; Masurile finanțate de GAL au în vedere doar acele acțiuni/operțiuni rezultate în urma analizei diagnostic și care conduc la atingerea obiectivelor și țintelor strategiei.

(d) Pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție; Evaluatorul de proiecte pregătește apelul de depuneri proiecte, care este avizat de managerul de proiect. Apelul se lansează cu minim 30 de zile calendaristice înainte de data limită de depunere a proiectelor în așa fel încât potențialii beneficiari să aibă timp suficient pentru pregătirea și depunerea acestora. Criteriile de selecție vor fi definite în cadrul apelului detaliat publicat pe site-ul GAL și acestea trebuie să conducă la îndeplinirea obiectivelor și țintelor strategiei.

(e) Primirea și evaluarea cererilor de finanțare și a anexelor acestora și cererilor de plată depuse;

Primire și evaluarea cererilor de finanțare/plată presupune realizarea unor proceduri de înregistrare și evaluare a dosarelor de plată având în vedere criterii obiective. Scopul acestor proceduri este acela de a asigura descrieri detaliate a etapelor care trebuie parcurse în vederea verificării conformității, conținutului și eligibilității cererii de finanțare/plată depuse de beneficiar. Atât pentru evaluarea cererilor de finanțare cât și a cererilor de plată vom aborda principiul “4 ochi” prin care avem în vedere creșterea supervizării;

(f) Selectarea operațiunilor, stabilirea cuantumului contribuției și prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare; Evaluatorii de proiecte vor respecta fișa măsurilor în ceea ce privește cuantumul contribuției.

(g) Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă. Monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală este în responsabilitatea GAL pentru a verifica îndeplinirea obiectivelor strategiei GAL;

În ceea ce privește echipa de implementare a SDL, îndeplinim criteriul de selecție 4.3. capacitatea de implementare a SDL, cu punctajul maxim de 15 puncte;

Echipa de implementare a SDL are următoarea componență:

-**MANAGER DE PROIECT**, COR 242101 (responsabil administrativ); 1 persoană-8 ore/zi; coordonează activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru;

-**DIRECTOR EXECUTIV**, COR 121116; 1 persoană-8 ore/zi; cu responsabilități privind monitorizarea și evaluarea proiectelor și implementării SDL;

-**RESPONSABIL FINANCIAR**, COR 263102; 1 persoană-4 ore/zi; responsabilități privind supravegherea și controlul gestiunii financiare - contabile a GAL-ului;

-**EVALUATOR PROIECTE**, COR 241263; 2 persoane- 8 ore/zi; responsabilități privind verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ce se vor implementa; Întocmirea dosarelor administrative și a rapoartelor în urma verificărilor pe teren.

-FACILITATOR DE DEZVOLTARE COMUNITARA, COR 341204; 2 persoane-8 ore/zi; responsabil animare, informare, promovare; cunoștințe în domeniul dezvoltării comunitare, managementul comunităților locale, elaborare și implementare de planuri de acțiune locală și facilitarea dezvoltării activității socio-profesionale în mediul rural;

-SPECIALIST IN RELATII PUBLICE/SECRETARIAT; COR 243201; 1 persoana-8ore/zi;responsabilitati privind activitati de secretariat si relatii publice; specialistul de relatii publice intretine permanent legatura cu managementul organizatiei si/sau cu membrii parteneriatului public-privat dar si cu tertii.

CONSULTANTII EXTERNI - se vor stabili in urma procedurilor specifice masurii 19 LEADER si a legislatiei nationale si europene privind achizitiile publice

Servicii externalizate:

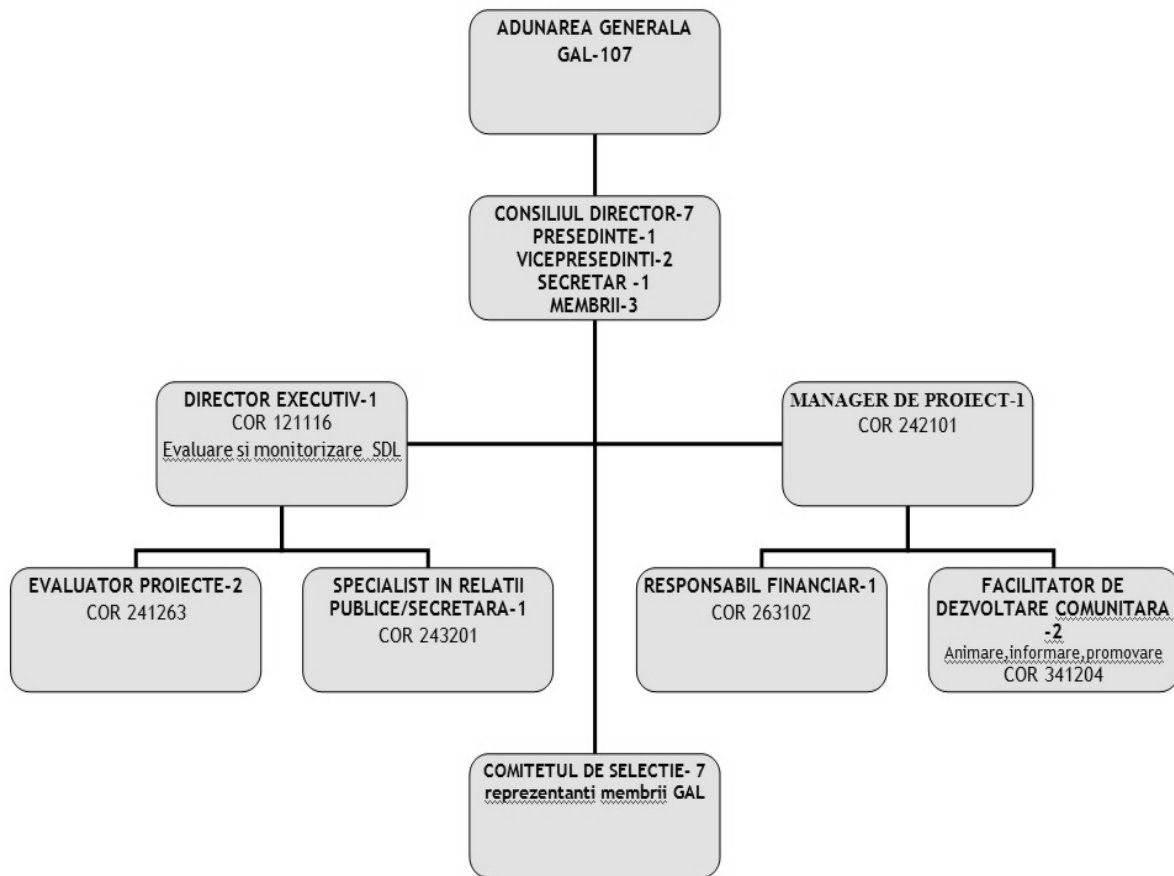
- a. Servicii tehnice - consultanța (în funcție de necesitati)
- b. Servicii administrative - juridic, contabilitate, audit, publicitate, tipărire, machetare, SSM + PSI, etc.

Evaluarea implementarii SDL este o obligație asumată de GAL conform art 34 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, ce va fi transpus prin elaborarea planului de evaluare în care modalitatea de evaluare va fi descrisă în manieră detaliată.

Asociația Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL, va elabora un PLAN DE EVALUARE a implementarii SDL, sarcină obligatorie pentru GAL-uri, conform art. 34 din Reg. (UE) nr. 1303/2013. Planul de evaluare va consta în principal în utilizarea unor instrumente de evaluare, și a unei metodologii de evaluare specifica masurii 19 LEADER, raportata la termenele impuse de calendarul de activitati al functionarii GAL.Evaluarea vizeaza doua nivele de abordare in paralel, astfel, evaluarea se va face atat la activitatea de functionare a GAL cat si la proiectele depuse de solicitantii publici si privati de finantari de la GAL. Avand in vedere experienta anterioare a implementarii Planului de Dezvoltare Locala (2011-2015), mentionam cateva instrumente importante si eficiente ale evaluarii implementarii SDL care au constat in intocmirea lunara a rapoartelor de monitorizare privind contractatarea, plata si implicit stadiul de implementare a proiectelor beneficiarilor, intalnirile de lucru ale echipei GAL beneficiarii publici si private, vizitele in teren la locatia proiectelor, comunicarea permanenta cu AM PNDR si AFIR.

ORGANIGRAMA GAL -ECHIPA DE IMPLEMENTARE SDL (conform GS /pg 37)

CAPITOLUL X: Planul de finanțare al strategiei- max. 1 pag.

Mecanismul de alocare și distribuire al resurselor financiare publice programate pentru SDL a urmat un parcurs metodologic firesc de conectare a elementelor specifice teritoriului și nevoilor actorilor locali și populației, articulat pe problematica identificată de analizele specifice (Diagnostic și SWOT) cu aportul participării active a tuturor factorilor interesați (stakeholders) și în linie cu prioritățile europene, naționale, regionale și locale. Mecanismul de alocare și ajustare a fost validat pe parcursul întâlnirilor de consultare, iar rezultatul aplicării și ajustării sistematice a fost asumat de toate categoriile de factori interesați, membrii ai parteneriatului și populație din comunitățile participante.

Direcțiile prioritare ierarhizate reținute și recomandate de grupurile de lucru au fost: a. Creșterea eficienței acțiunilor de dezvoltare rurală și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală; b. Creșterea importanței economice și a competitivității afacerilor agricole; c. Diversificarea și dezvoltarea susținută a economiei rurale neagricole și dezvoltarea turismului; d. Investiții în capitalul uman, cunoaștere și inovare; e. Reducerea sărăciei și integrarea socială activă a grupurilor marginalizate.

Alocarea inițială a ponderilor sprijinului pentru fiecare dintre priorități, respectiv P1 = 50%, P2 = 25%, P3 = 15%, P4 = 5% și P5 = 5% au fost rafinate prin introducerea unei priorități intermediare dedicate turismului datorită vocației, atractivității, vocației și dorinței actorilor relevanți din teritoriu. Astfel, după redistribuire și ajustare, structura pe priorități strategice și alocări se prezintă astfel:

- P1. Creșterea eficienței acțiunilor de dezvoltare rurală și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală = 52%;
- P2. Creșterea importanței economice și a competitivității afacerilor agricole = 26%;
- P3. Diversificarea și dezvoltarea susținută a economiei rurale neagricole = 6%;
- P4. Sprijinirea dezvoltării integrate a turismului = 10%;
- P5. Investiții în capitalul uman, cunoaștere și inovare = 5%;
- P6. Reducerea sărăciei și integrarea socială activă a grupurilor marginalizate = 1%.

La nivelul măsurilor distribuția alocărilor se prezintă astfel: M6.3 Dezvoltarea satelor = 51%; M6.2 Investiții în dezvoltarea turismului = 10%; M2.3 Tineri fermieri = 10%; M2.2 Ferme mici și mijlocii = 8%; M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole = 7%; M6.1 Inițierea de activități neagricole = 6%; M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme asociative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale = 3%; M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă = 1%; M3 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale = 1%; M6.4 Investiții în infrastructură internet broadband = 1%; M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate = 1%; M6.6 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă) = diferența până la 100%.

Obiectivele transversale din măsurile M1.1 și M1.2 din cadrul priorității P5 SDL incorporând componente inovative și componente de mediu și modificări climatice, reprezintă 4% din alocarea publică totală;

Întregul exercițiu de distribuire și alocare financiară, împreună cu fișele măsurilor și conținutul SDL au fost validate public de participanți și parteneriatul public-privat.

CAPITOLUL XI: Procedura de evaluare si selectie a proiectelor depuse in cadrul SDL- Max. 2 pag.

Prezenta procedura de evaluare si selectie a proiectelor din cadrul SDL a fost elaborata in conformitate cu procedura similara aferenta perioadei 2007-2013/2015 si actualizata cu prevederile actuale; precizam ca GAL-ul nu a inregistrat nereguli si contestatii in exercitiul financiar precedent.

Procedura de selectie elaborata de GAL cuprinde informatii referitoare la componenta si obligatiile Comitetului de Selectie (CS) si a Comisiei de Solutionare a Contestatiilor (CSC), informatii privind primirea, evaluarea, selectia proiectelor, rapoarte de selectie, alte informatii relevante.

GAL-ul lansează pe plan local, prin publicare pe site-ul propriu, afişare la sediul GAL și la sediile OJFIR și CDRJ și folosind mijloacele mass-media, apeluri de selecție a proiectelor, conform priorităților descrise în strategie.

CS este alcatuit din 7 membri ai parteneriatului (2 UAT, 2 mediul privat, 3 societatea civila), din care peste 51% mediul privat, societatea civila (inclusiv persoane fizice) si sub 50% public. Pentru fiecare membru al comitetului de selectie s-a stabilit un membru supleant. CS este validat de catre organele de decizie si control ale GAL: Adunarea Generala si Consiliu Director.

CSC este alcatuit din 7 membri ai parteneriatului, alti decat membrii CS, respectand structura CS, respectiv peste 51% mediul privat, societatea civila si sub 50% public.

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, în momentul selecției o sa fie prezenți cel puțin 50% din membrii CS, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, organizațiile din mediul urban reprezintă mai puțin de 25%. Pentru transparența procesului, la selecție va lua parte și un reprezentant al MADR de la nivel județean- CDRJ. Potențialul beneficiar își depune proiectul la secretariatul GAL, sub forma Cererii de Finanțare și a documentelor anexă, respectand cerintele din apelul de selectie, ghidul solicitantului, manualul de procedura.

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL. Criteriile de selecție vor fi conform Ghidurile Solicitantului si SDL aferente măsurilor în care se încadrează proiectele. CS stabilește punctajul criteriilor de selecție conform Ghidul Solicitantului si SDL, astfel încât punctajul maxim acordat să nu depășească 100 de puncte.

Pentru proiectele atipice, GAL va utiliza criteriile de selecție menționate în fișele măsurii din SDL. GAL va stabili punctajul acordat pentru fiecare criteriu de selecție, astfel încât, punctajul maxim pe proiect să nu depășească 100 de puncte, punctajul minim pe proiect și criteriile de departajare ale proiectelor cu același punctaj.

GAL-ul poate să solicite beneficiarului clarificări referitoare la îndeplinirea condițiilor de conformitate, eligibilitate și selecție, dacă este cazul. Nu se vor lua în considerare clarificările de natură să completeze/modifice datele inițiale ale proiectului depus.

GAL va întocmi și completa o „Fișa de Verificare a criteriilor de selecție”, care trebuie să cuprindă toate criteriile de selecție și punctajul aferent acestora.

După încheierea primei etape de verificare și selecție, GAL-ul va realiza un Raport de Selecție Intermediar care va fi publicat pe site-ul propriu al GAL. GAL-ul va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție. Beneficiarii ai căror proiecte nu au fost selectate, pot depune contestații la sediul GAL. Contestațiile primite vor fi analizate de GAL în baza unei proceduri interne proprii.

După încheierea procesului de evaluare și a etapei de soluționare a contestațiilor (dacă este cazul), CS va întocmi un Raport de selecție Final care va fi publicat pe pagina proprie de web și îl va afișa la sediul GAL-ului și la sediile UAT-urilor membre GAL- 26 comune, cu acordul acestor instituții. GAL va înștiința solicitanții asupra rezultatelor procesului de evaluare și selecție.

Fiecare persoană implicată în procesul de evaluare și selecție a proiectelor de la GAL (angajați GAL, membrii CS și membrii Comisiei de Soluționare a Contestațiilor) va semna o Declarație pe propria răspundere privind evitarea conflictului de interese, cu referire la prevederile art. 10 și 11 din OG 66/2011, Secțiunea II - Reguli în materia conflictului de interes. Pentru a beneficia de sprijin tehnic, GAL va solicita OJFIR/CDRJ să desemneze un expert care să participe ca observator la întâlnirile Comisiei de Contestații. În acest sens, la cinci zile după încheierea termenului de primire a contestațiilor, în cazul în care au fost depuse contestații, GAL va transmite structurilor teritoriale ale AFIR/MADR o astfel de solicitare și va informa CRFIR, OJFIR sau CDRJ, despre primirea contestațiilor. Reprezentantul OJFIR/CRFIR/CDRJ se va asigura de corectitudinea desfășurării procesului de soluționare a contestațiilor și va aviza, prin semnătură, Raportul de contestații. În cazul în care reprezentantul AFIR/CDRJ constată nereguli, va consemna neregulile în Raportul de contestații și va înainta un raport de informare către GAL și către conducerea instituției pe care o reprezintă, în vederea luării deciziilor care se impun. În urma soluționării eventualelor contestații, Comisia de Soluționare a Contestațiilor va elabora un Raport de Contestații, care va fi semnat de către membrii Comisiei și de către reprezentantul APFIR/CDRJ (în cazul în care acesta participă la întâlnirile comisiei de contestații) și va fi înaintat CS al GAL. GAL-ul va publica pe pagina de web proprie Raportul de Contestații. În momentul depunerii la OJFIR/CRFIR, proiectele selectate vor avea atașat toate fișele de verificare și Raportul de selecție emise de GAL însoțit de copii ale declarațiilor privind evitarea conflictului de interese.

Tabel cu componența Comitetului de Selecție

PARTENERI PUBLICI 28,5%		
Partener	Funcția în CS	Tip/observatii
UAT Vetel, Baru	Membru-2 membrii din 2 UAT-uri	Administratie publica locala
UAT Teliucu Inferior, General Berthelot	Membru supleant- 2 membrii din 2 UAT	Administratie publica locala
PARTENERI PRIVAȚI 28,5%		
Partener	Funcția în CS	Tip/observatii
SC/PFA/II- Ardelean Cornel II, Mihonesc Ioan Marius PFA	Membru- 2 membrii din 2 organizatii	Mediul privat
SC/PFA/II- Toader Cristinel II Chitic Ioan PFA	Membru supleant- 2 membrii din 2 organizatii	Mediul privat
SOCIETATE CIVILĂ 43%		
Partener	Funcția în CS	Tip/observatii
ONG- Asociația Alternative Rurale, Asociația Crescătorilor de Animale Padureanca, Asociația Morala Crestina	Membru- 2 membrii din 2 ONG	Societatea civila

Asociatia Microregiunea Tara Hategului - Tinutul Padurenilor GAL
tel/fax 0354 411 150, email:padurenihd.leader@gmail.com

ONG- Composesoratul Urbarial Roscani, Asociatia Mostenire Vie, Asociatia Femeilor din Santamaria Orlea	Membru supleant- 2 membrii din 2 ONG	Societatea civila
PERSOANE FIZICE RELEVANTE (maximum 5%)		

CAPITOLUL XII: Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interes conform legislației naționale - max. 1 pag.

Asociatia Microregiunea Tara Hategului-TinutulPadurenilor GAL isi asuma responsabilitatea si obligativitatea ca orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu potentialii beneficiari de proiecte sau are interese profesionale sau personale în proiecte, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație scrisa, respectiv “Declarație pe proprie răspundere privind evitarea conflictului de interes”, in care daca este cazul să explice natura relației/interesul și de ce nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor. Aceste reguli vor face parte din mecanismul, regulamentele si procedurile de evaluare si selectie a proiectelor din SDL 2014-2020 al GAL.

Respectarea acestor obligativități va fi verificată de catre structurile teritoriale ale Autorității de Management, respectiv CDRJ si ale AFIR.

În cazul în care unul dintre angajatii GAL sau membrii desemnati în Comitetul de Selectie, ori în Comisia de Contestatii constată că se afla în situatia de conflict de interes, acesta are obligatia de a solicita de îndata înlocuirea sa.

În cazul în care se constată ca nu se respect regulile de evitare a conflictului de interes, asa cum sunt definite în legislatia în vigoare, proiectul nu este eligibil, iar dacă a fost finantat se va proceda la recuperarea sumelor conform legislatiei.

In contextul SDL si conform legislatiei comunitare si nationale în vigoare, conflictul de interes poate fi definit ca acea situatie sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect al responsabilului contravine interesului public, astfel încât afecteaza sau ar putea afecta independenta si imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp si cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea functiei detinute. În acest sens, toate persoanele implicate la nivelul GAL în evaluarea si selectia proiectelor (membri în Comitetul de Selectie, în Comisia de Solutionare a Contestatiilor sau angajatii GAL implicate în procesul de evaluare) vor trebui sa completeze o Declaratie privind evitarea conflictului de interes, în care sa se facă referire la prevederile art. 10 si 11 din OG 66/2011, Sectiunea II - Reguli în material conflictului de interes.

În continutul Declaratiei pe propria raspundere se vor mentiona cel putin următoarele aspecte:

- Numele si prenumele declarantului;
- Functia detinuta la nivel GAL;
- Rolul în cadrul procesului de evaluare, Comitetului de Selectie/Comisiei de Solutionare a Contestatiilor;
- Luarea la cunostință a prevederilor privind conflictul de interes asa cum este acesta prevazut la art. 10 si 11 din O.G. 66/2011, Sectiunea II - Reguli în material conflictului de interes
- Asumarea faptului că în situatia în care se constată că aceasta declaratie nu este conforma cu realitatea, persoana semnatară este pasibilă de încălcarea prevederilor legislatiei penale privind falsul în declaratii.

De asemenea, GAL-ul in procesul de realizarea a tuturor achizitiilor va respecta prevederile OUG 34/2006, sectiunea 8, "Reguli privind evitarea conflictului de interes". Fiecare dosar de achizitie va fi insotit de catre “Declaratia pentru respectarea regulilor privind evitarea conflictului de interes”.